

Returadresse
Miljø og Natur, Landbrug
Kjærgaardsvej 8 6950 Ringkøbing

Ringkøbing-Skjern Kommune

Sagsbehandler
Anne-Marie Svendsen
Direkte telefon
99 74 17 57
E-post
anne-marie.svendsen
@rksk.dk

Dato
19. september 2011
Sagsnummer
2010122189A

Miljøgodkendelse

gældende for husdyrbruget på adressen
Kongevejen 50
6920 Videbæk

Virksomhedens art:
Matrikel nr.:
Betegnelse:

Malkekvæg
6a Videbæk By, Videbæk m.fl.
Husdyrbrug omfattet af § 12 i Bekendtgørelse af
lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune
Udarbejdet af Alectia A/S for Ringkøbing-Skjern
Kommune

Tilsynsmyndighed:
Konsulent:

Stamblad:

Bedriftens ejer og driftsansvarlig		
Bedriftens adresse	Kongevejen 50 6920 Videbæk	
Bedriftens miljøkonsulent	Hanne Bang Gråkjær Miljøcenter Lundvej 24 8700 Horsens Fastnet telefon: 51182855 E-mail: hab@graakjaer.dk	
Bedriftens matrikelnumre	6a Videbæk By, Videbæk 6l Videbæk By, Videbæk	
Kommune	Ringkøbing-Skjern Kommune	
CVR-nr. / P-nr. / CHR-nr.	/ / 59376	
Ejendomsnummer	7600035185	
Bedriftens betegnelse	Husdyrbrug omfattet af § 12 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug	

Oplysninger om husdyrbruget:

	Nudrift		Ansøgt	
Dyrehold	Antal	DE	Antal	DE
Småkalve (0-6 mdr.)	18	4,86	41	11,08
Kvier (6-25 mdr.)	56	27,05	129	62,32
Malkekøer (tung race)	65	86,75	147	205,56
Tyrekalve (40-50 kg)	-	-	82	0,54
I alt		118,66		279,50
Arealer		Ha		Ha
Ejet/forpagtet - udbringningsareal		-		126,70
Udbringningsareal i alt		-		126,70
Andre arealer (naturareal og byggefelt)				1,41
Bygningsmæssige forhold	Kapacitet m³	Areal (m²)	Kapacitet m³	Areal (m²)
Eksisterende ko/kvie stald		1.200		1.200
Kælveafdeling		200		200
Kalvestald		300		300
Foderlade, maskinhus, halmlade		1.815		1.815
Plansilo		1.100		-
Eksisterende gyllebeholder (nedrives)	1.150		0	
Ny Kostald				1.200
Ny Plansilo				2.300
Ny møddingsplads				100
Ny gyllebeholder			4.000	
I alt	1.150	4.615	4.000	7.115

Tabellen på næste side er en oversigt over antallet af dyreenheder til udbringning på ejede/forpagtede.

Fordelingen af husdyrgødning/dyreenheder:

	Husdyrbrug	Antal DE
Produceret gødning	Kongevejen 50	279,50
Tilført gødning	Ingen	-
Afsat gødning	Ingen	-
Til afsætning på ejede / forpagtede arealer	Kongevejen 50	279,50

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. MEDDELELSE AF MILJØGODKENDELSE	7
1.1 BAGGRUND OG KORT RESUMÉ	7
1.2 AFGØRELSEN	9
2. VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSEN	10
2.1 Generelt	10
2.2 Uheld og risici	10
2.3 Årsproduktion	10
2.4 Staldanlæg	11
2.5 Opbevaringsanlæg generelt	11
2.6 Gyllehåndtering	12
2.7 Transport	13
2.8 Spildevand	13
2.9 Oplag af olie og medicin	13
2.10 Affald	13
2.11 Skadedyr	13
2.12 Lugt	13
2.13 Støjkloder	14
2.14 Lys	14
2.15 Støv	14
2.16 Udbringningsarealer	14
2.17 Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi	15
2.18 Tilsyn, kontrol og egenkontrol	15
2.19 Ophør	15
3. FORMALIA	16
3.1 LOVGRUNDLAG	16
3.2 OFFENTLIGHED	16
3.3 KLAGEVEJLEDNING	16
3.4 UDNYTTELSE	17
BILAG 1: MILJØREDEGØRELSE FOR MILJØGODKENDELSEN	19
1.1 IKKE- TEKNISK RESUMÉ	19
1.2 OPLYSNINGER OM KRING ANLÆGGET OG EJENDOMMEN	22
1.3 OPLYSNINGER OM STAL DANLÆG OG BESÆTNING	29
1.4 OPLYSNINGER OM OPBEVARINGSANLÆG	33
1.5 BEREGNINGER PÅ ANLÆG	34
1.6 OPLYSNINGER OM KRING AREALER	36
1.7 OPLYSNINGER OM GØDNING	37
1.8 BEREGNINGER PÅ AREALER	39
1.9 OPBEVARINGSKAPACITET	40
1.10 BAT-BEREGNING	43
BILAG 2: MILJØVURDERING FOR MILJØGODKENDELSEN	48
2.1 BAGGRUND	48
2.2 BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	48
2.2.1 Generelle afstandskrav	48
2.2.2 Beskyttelseslinjer	49
2.2.3 Kulturmiljø	49
2.2.4. Placering i landskabet	49
2.3 INDRETNING OG DRIFT	49
2.3.1 BAT – bedste tilgængelige teknik	49
2.3.2 Håndtering af regnvand og spildevand	52
2.3.3 Medicin og olie	52
2.3.4 Håndtering og opbevaring af affald og døde dyr	53
2.3.5 Håndtering af unormale driftssituationer eller uheld	53
2.4 BEGRÆNSNING AF EVENTUELLE GENE FOR NABOER	53
2.4.1 Lugt	53

2.4.2 Støj.....	54
2.4.3 Lys.....	54
2.4.4 Fluer og skadedyr.....	54
2.4.5 Støv.....	54
2.4.6 Trafik, til- og frakørsel.....	54
2.4.7 Egenkontrol.....	55
2.5 ALTERNATIVE LØSNINGER.....	55
2.5.1 Andre muligheder.....	55
2.5.2 0-alternativ.....	55
2.6 OPHØR.....	55
2.7 NATUR OG VAND.....	56
2.7.1 International natur – beskrivelse.....	56
2.7.2 Vandmiljøet.....	58
2.7.3 Jordtype og eventuelle dræn.....	59
2.7.4 Sædskifte.....	59
2.7.5 Bilag IV-arter.....	59
2.7.6 Risikoarealer.....	60
2.7.7 Fosforbelastning til vandområde.....	61
2.7.8 Nitrat til overfladevand.....	61
2.7.9 Ammoniak.....	64
2.7.10 Grundvand.....	67
2.8 PROJEKTETS SANDSYNLIGE MILJØPÅVIRKNING.....	67
2.9 KONKLUSION.....	67
BILAG 3: KOMMENTARER TIL MILJØGODKENDELSEN	69
BILAG 4: SITUATIONSPLAN, SAMLEDE ANLÆG	70
 Bilag 5. Udbringningsareal, Natur	
Bilag 6. Udbringningsareal, opland til Natura 2000 overbelastet med fosfor og okkerklassificering	
Bilag 7. Udbringningsarealer, Nitratklasser	
Bilag 8. Udbringningsarealer, Grundvand	
Bilag 9. Udbringningsarealer, Kulturmiljø	
Bilag 10: Transportveje	
Bilag 11. Beredskabsplan	

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Kort- og matrikelstyrelsen. Copyright Kort- og matrikelstyrelsen 1992 /KD.86.1033.

Luftfotos – Danmarks Digitale Ortofoto – er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Cowi. DDO ©, Copyright COWI.

lovpligtige fosforoverskud. Dette niveau overholder ansøgte projekt ifølge ansøgningen ved nedsættelse af DE pr ha fra 2,3 til 2,21 DE pr ha.

Nitrat, overfladevand

Ingen af de ejede/forpagtede arealer ligger i nitratklasse, hvilket medfører en reduktionsprocent på 100, som svarer til et dyretryk på 2,3 DE/ha. Det ansøgte dyrehold er dog på 2,21 DE/ha. Beregninger viser, at der kan tillades en kvælstofudvaskning (DE_{max}) på 49,2 kg N/ha, og at den ansøgte udvaskning (DE_{reel}) er 49,0 kg N/ha.

Nitrat, grundvand

Den nuværende markvandsboring øst for den nye stald skal lukkes af autoriseret brøndborer inden denne miljøgodkendelse må tages i brug, idet den nye stald ikke overholder afstandskravet til boringen.

68,97 ha af de ejede/forpagtede arealer ligger i nitratfølsomt indvindingsområde, hvor der stilles skærpede krav til nitratudvaskningen fra rodzonen. Beregningerne i ansøgningen viser, at nitratudvaskningen ved 2,21 DE pr ha vil være 34 mg nitrat/l på alle ejede/forpagtede udbringningsarealer i det nitratfølsomme indvindingsområde, og merbelastningen vil være 2 mg nitrat/l.

Natur

Spredt om ejendommen forekommer der arealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Den § 3-beskyttede natur er omfattet af et generelt forbud mod tilstandsændringer. Inden for ca. 1000 m fra staldanlægget er der følgende registrerede naturområder omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven: tre vandhuller og to moser.

Ca. 1000 meter fra staldanlægget ligger Egeris Mølleå, som omkranses af mose og kær.

Området er B-målsat i kommuneplanen. Områdets tålegrænse vurderes at være i intervallet 10-15 kg N/ha/år. Der er foretaget to beregninger til naturområdet.

Beregningerne viser, at der ikke er en merbelastning med kvælstof til området som følge af projektet. Til den nærmeste del af naturområdet er beregnet en total deposition på 0,1 kg N/ha/år.

Arealer

Husdyrbruget har 126,70 ha udbringningsarealer. Der anvendes ikke afgræsning på denne bedrift.

Der er ikke aftalearealer i denne godkendelse, og der skal ikke udarbejdes særskilte § 16-arealgodkendelser.

1.2 Afgørelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler hermed miljøgodkendelse af husdyrbruget på ejendommen matr. nr. 6a m.fl. Videbæk By, Videbæk beliggende på adressen Kongevejen 50, 6920 Videbæk. Afgørelsen meddeles i medfør af § 12 stk. 2 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og på de angivne vilkår.

Miljøgodkendelsen gælder hele husdyrbruget med tilhørende ejede/forpagtede arealer.

Miljøgodkendelsen omfatter alle arealer drevet under ejendommens CVR-nummer, hvoraf 126,70 ha er udbringningsarealer.

Godkendelsen omfatter en udvidelse i husdyrholdet fra 118,66 DE fordelt på

- 65 stk. malkekøer (tung race)
- 56 stk. kvier (6-25 mdr)
- 18 stk. småkalve (0-6 mdr)

til en besætning på 279,50 DE, som fordeler sig på

- 147 stk. malkekøer (tung race)
- 129 stk. kvier (6-25 mdr)
- 41 stk. småkalve (0-6 mdr)
- 82 stk. tyrekalve (40-50 kg)

Der udføres mindre ændringer i den eksisterende kostald og der opføres en ny stald til køer på 1.200 m². Samtidig nedrives den gamle gyllebeholder, og der opføres en ny med teltoverdækning på 4.000 m³. Der opføres tillige en plansilo på 2.300 m² og en møddingsplads på 100 m².

Afgørelse om miljøgodkendelse sker på baggrund af ansøgning nr. 17544, version 5 genberegnet og downloadet den 6. september 2011 med beregningsgrundlag 01-2009-A.

Afgørelsen om miljøgodkendelse af husdyrbruget Kongevejen 50, 6920 Videbæk meddeles på baggrund af, at Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Husdyrbruget skal indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen og supplerende oplysninger indkommet til Ringkøbing-Skjern Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen, med mindre vilkårene i denne miljøgodkendelse og generel lovgivning stiller skærpede krav.

Der gøres hermed opmærksom på, at miljøgodkendelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse eller dispensation efter anden lovgivning (herunder Museumsloven). Eventuelt byggeri må først påbegyndes, når der ligger en særskilt tilladelse til igangsættelse af byggeriet.

Der gøres desuden opmærksom på, at der skal søges om særskilt tilladelse til etablering af et udsprinklingsanlæg til overfladevand fra plansiloer og befæstede arealer hos kommunen.

Der gøres desuden opmærksom på, at der skal søges om særskilt tilladelse til etablering af nedsivningstilladelse eller anden form for afledning af sanitært spildevand fra mandskabsrum i staldene hos kommunen.

Vi anmoder om, at Ringkøbing-Skjern Kommune bliver orienteret, såfremt der sker ændringer i ejerforhold eller af driftsansvarlig.

2. Vilkår for miljøgodkendelsen

Konkrete bestemmelser i lovgivningen, som er generelt gældende for landbrug, er som hovedregel ikke nævnt i denne miljøgodkendelse. Miljøgodkendelsen meddeles på de nedenstående vilkår.

2.1 Generelt

- 1) Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen og med de eventuelle ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsen.
- 2) Miljøgodkendelsen skal være udnyttet inden 2 år fra meddelelsen af miljøgodkendelsen. Med "udnyttet" menes, at planlagt byggeri- og anlægsarbejde er iværksat og at arbejdet fortsætter og færdiggøres i et rimeligt tempo og skal være afsluttet inden for 1 år efter fristens udløb.
- 3) De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
- 4) Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer skal anmeldes til kommunen inden de påbegyndes. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse/renovering kan ske indenfor rammerne af denne miljøgodkendelse.
- 5) Miljøgodkendelsen må ikke tages i brug, før den eksisterende markvandsboring øst for den nye kostald sløjfes af autoriseret brøndborer. Dokumentation på, at boringen er sløjfet, skal sendes til kommunen. Inden etablering af en ny boring, som erstatning for den, der lukkes, skal der søges om tilladelse hos kommunen.

2.2 Uheld og risici

- 6) Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til at anmelde dette til tilsynsmyndigheden, Ringkøbing-Skjern Kommune den først kommende hverdag. Er der behov for øjeblikkelig indsats, ringes 112.

Senest 14 dage efter driftsuheld skal driftsansvarlig fremsende en skriftlig orientering, der beskriver uheldets omfang og indsatsen mod miljømæssige skader, samt beskriver forebyggende foranstaltninger, der begrænser risiko for nye uheld.

- 7) Ejendommens beredskabsplan/driftsforskrift skal til enhver tid være ajourført.

2.3 Årsproduktion

- 8) Den godkendte husdyrproduktion skal være jævnt fordelt over året.
- 9) Miljøgodkendelsen omfatter et dyrehold på i alt 279,50 DE fordelt på:
 - 147 stk. malkekøer (tung race)
 - 129 stk. kvier (6-25 mdr.)
 - 41 stk. småkalve (0-6 mdr.)
 - 82 stk. tyrekalve (40-50 kg)

Note:

Det tillades, at husdyrholdet kan variere mellem dyregrupperne op til 5 % inden for de maksimale 279,5 DE.

DE for køerne er beregnet ud fra en mælkeydelse på 10.000 EKM.

2.4 Staldanlæg

- 10) Den nye kostald (ST-51029) skal etableres som sengestald med spalter i gangarealet (kanal, linespil).
- 11) Kælvnings- og aflastningsafdeling (ST-51069) skal etableres med dybstrøelse.
- 12) Stalden (ST-51026) til køer, kvier og foderbord skal etableres med sengestald m/spaltegulv i gangarealerne (kanal, bagskyl eller ringkanal).
- 13) Kalvestalden (ST-51028) skal være med dybstrøelse.
- 14) Spaltegulvet i den nye kostald (ST-51029) skal etableres med skraber. Skraberne skal sikre, at gødning og urin hurtigt fjernes fra spaltegulvet og ledes til gødningskanalerne. Skrabe anlægget skal forsynes med en timer med datalog.
- 15) Skraberne skal være i drift året rundt. Skrabe anlægget til fjernelse af husdyrgødning, skal skrabe spaltegulvet mindst 6 gange i døgnet, hvilket ifølge teknologiblad fra MST giver en effekt på 33 % ammoniakreduktion. Anlægget skal vedligeholdes ved at følge fabrikantens vejledning herom. Eventuelle driftsstop skal indføres i en driftsjournal. Driftsjournalen skal opbevares i mindst 5 år og forevises på forlangende.
- 16) Den nye stald skal placeres som vist på bilag 4. Stalden skal opføres i samme materialer og farvevalg som det eksisterende byggeri.
- 17) Der skal etableres et læhegn på vestsiden af ejendommen. Beplantningen skal bestå af egns-karakteristiske træer og buske. Beplantningen skal vedligeholdes.

2.5 Opbevaringsanlæg generelt / ny gyllebeholder

Kompost- og ensilageopbevaring

- 18) Kompost i markstakke må højst være placeret på samme sted i 12 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før de igen må placeres på samme sted. Gødning fra småkalve kan ikke medregnes som kompostlignende, og skal derfor opbevares på fast plads med afløb til opsamlingsbeholder.
- 19) Ensilage i markstakke må højst være placeret på samme sted i 24 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før de igen må placeres på samme sted.
- 20) Ved etablering af kompost og ensilage i markstakke skal tidspunkt og placering noteres på et kortbilag i driftsjournalen.

Ny gyllebeholder

- 21) Den nye gyllebeholder skal placeres som angivet på bilag 4.
- 22) Den nye gyllebeholder skal have fast overdækning i form af telt. Umiddelbart efter endt omrøring og udkørsel skal teltet lukkes.
- 23) Pumpning af gylle til gyllebeholder med teltoverdækning skal ske via et dykket indløb eller lignende, således at gyllen ikke "plaskes" ned i beholderen. Indløbet skal sikres mod tilbageløb.
- 24) Der skal etableres en støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder, hvor påfyldning af gylle ved gyllebeholderen finder sted. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter end påfyldning af gylle. Et alternativ til etablering af en støbt plads er, at pumpningen/sugningen af gylle fra beholderen altid sker med selvfylgende vogn eller lign., der har returløb til beholderen.

Såfremt der bakkes til beholderen, skal der etableres en anordning, der sikrer beholderen mod påkørsel.
- 25) Der skal senest et halvt år efter gyllebeholderens opførelse plantes slørende beplantning ved gyllebeholderen i form af det afskærmende læhegn vest for anlægget. Alternativt skal beplantningen ske senest førstkomende efterår. Beplantningen skal bestå af egns-karakteristiske træer og buske. Beplantningen skal vedligeholdes.
- 26) Gyllebeholderen må ikke uden kommunens tilladelse tages i brug til andet formål end det ansøgte.
- 27) Gyllebeholderen skal fjernes uden udgift for kommunen, når den ikke længere er i brug til det formål, hvortil den er tilladt.
- 28) Opbevaringskapaciteten skal være mindst 9 mdr.

2.6 Udsprinklingsanlæg

- 29) Der skal, inden plansiloen tages i brug, foreligge en særskilt tilladelse til udspredning af overfladevand fra plansiloanlægget, via sprinkleranlæg til afvandingsarealer.
- 30) Hvis tilladelsen ikke gives, skal overfladevandet fra ensilagepladser og befæstede arealer ledes til gyllebeholder. Gyllebeholderen skal kunne rumme mængden af opsamlingsvandet fra ensilagepladserne og de befæstede arealer svarende til 1.610 m³.

2.7 Gyllehåndtering

- 31) Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, og eventuelt spild skal straks opsamles.

2.8 Transport

- 32) Transport af husdyrgødning skal som udgangspunkt foregå ad de på bilag 10 angivne veje.

2.9 Spildevand

- 33) Vask af landbrugsmaskiner og redskaber skal ske på fast vaskeplads med bortledning af vaskevandet til opsamlingsbeholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske på udbringningsarealerne.
- 34) Sanitært spildevand fra personalerum i stalden må ikke tilledes gødningsopbevaringsanlæg, men skal afledes i henhold til særskilt tilladelse fra kommunens spildevandsafdeling.

2.10 Oplag af olie og medicin

- 35) Eventuelt spild af olie skal straks opsamles af velegnet absorptionsmateriale – eks. kattegrus.
- 36) Spildolie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.
- 37) Medicin skal opbevares forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende.

2.11 Affald

- 38) Affald skal opbevares og bortskaffes efter kommunens til en hver tid gældende affaldsregulativer.

2.12 Skadedyr

- 39) Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse - som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrlaboratorium.
- 40) Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). På forlangende skal indgås kontrakt med autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

2.13 Lugt

- 41) Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at der opstår lugtgener, der vurderes at være væsentligt større end grundlaget for miljøgodkendelsen, kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

2.14 Støjkilder

- 42) Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige værdierne angivet i nedenstående tabel (se bilag 3 ved dokumentation), målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:

Mandag-fredag kl. 7-18 Lørdag kl. 7-14	Alle dage kl. 18-22 Lørdag kl. 14-18 Søn- og helligdag kl. 7-18	Alle dage kl. 22-7	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

- 43) Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at støjvilkår ikke kan overholdes.
- 44) Viser kontrolmålingen en overskridelse af de fastsatte støjgrænser, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der iværksættes støjreducerende tiltag.

2.15 Lys

- 45) Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for de omkringboende.
- 46) Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til væsentlige lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.

2.16 Støv

- 47) Driften må ikke medføre støvgener uden for ejendommens eget areal, som af tilsynsmyndigheden skønnes at være væsentlige.
- 48) Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning.

2.17 Udbringningsarealer

- 49) Husdyrbrugets husdyrgødning må udbringes på de udbringningsarealer, der er angivet på bilag 5.
- 50) På husdyrbrugets udbringningsarealer må der i alt udbringes gylle/dybstrøelse med maksimalt 24.308,05 kg N/år og 4.186,75 kg P/år i alt svarende til 2,21 DE/ha. Ønskes der udbragt husdyrgødning med et samlet større indhold af fosfor og/eller kvælstof, skal det godkendes af kommunen først.
- 51) Ønskes udbringningsarealet ændret, skal det anmeldes til kommunen jf. kapitel 5 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (BEK. nr. 294 af 31. marts 2009). Kommunen vurderer herefter, hvorvidt de nye arealer er mere sårbare.

- 52) Plantedirektoratets gældende regler for landbrugsbedrifter, der må udbringe en husdyrgødningsmængde svarende til 2,3 DE/ha pr. planperiode, skal overholdes.
- 53) Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener begrænses. Såfremt god landmandspraksis ikke efterleves, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud med henblik på at sikre, at god landmandspraksis overholdes.
- 54) Udbringning af husdyrgødning må ikke foretages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen eller dækket af sne eller forud for varslede kraftige regnskyl/store nedbørsmængder.

2.18 Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi

- 55) I forbindelse med udvidelsen skal der foretages et energitjek af en energirådgiver.

2.19 Tilsyn, kontrol og egenkontrol

- 56) Dokumentation i form af kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, opbevaringsaftaler, forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) opbevares i mindst 5 år og forevises tilsynsmyndigheden efter anmodning.
- 57) Efter tilsynsmyndighedens anmodning skal der forevises beregninger for, at de niveauer for ammoniakemission fra stald og lager, ammoniakdeposition, nitratudvaskning til overfladevand, nitratudvaskning til grundvand, fosforoverskud fra bedriften og lugtgeneafstande fra staldanlæg, der ligger til grund for miljøgodkendelsen, er overholdt.

Hvis forudsætningerne for miljøgodkendelsen ændres, skal der foretages nye beregninger af gene- og miljøpåvirkningen.

2.20 Ophør

- 58) Ved ophør af driften skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand. Blandt andet skal stoffer, der kan forurene jord, grundvand og overfladevand samt affald bortskaffes efter gældende regler. Kommunen kan kræve, at tiloversblevne bygninger, gyllebeholdere m.v. skal nedrives, såfremt de ikke efterfølgende skal anvendes til andet formål, og såfremt de ved syn og skøn vurderes misligholdt.

3. Formalia

3.1 Lovgrundlag

Miljøgodkendelsen er givet på nedenstående lovgrundlag fra Miljøministeriet (inklusive eventuelle ændringer til den anførte lovgivning, der gælder på godkendelsestidspunktet). Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

- Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1486 af 4. december 2009.
- Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 294 af 31. marts 2009.
- Bekendtgørelse om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., nr. 1695 af 19. december 2006 med senere ændringer.
- Bekendtgørelse om lov om naturbeskyttelse, nr. 933 af 24. september 2009.
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 408 af 1. maj 2007.
- Bekendtgørelse om affald, nr. 224 af 7. marts 2011.
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (Olietankbekendtgørelsen), nr. 259 af 23. marts 2010.

3.2 Offentlighed

Ansøgningen om miljøgodkendelse har været offentliggjort i ugeaviserne i Ringkøbing-Skjern Kommune den 11. og 12. januar 2011.

Udkastet til miljøgodkendelsen har været i 6 ugers høring hos ansøger, konsulent og naboer fra 2. august 2011 til 13. september 2011 (ved kontortidens ophør), hvor der ikke er indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Afgørelse om miljøgodkendelse vil blive offentliggjort tirsdag og onsdag den 27. september 2011 og 28. september 2011 ved annoncering i Ugeaviserne i Ringkøbing-Skjern Kommune.

3.3 Klagevejledning

I henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over miljøgodkendelsen af ansøgeren, Miljøministeriet samt enhver, der må antages at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af visse myndigheder og organisationer, der angivet i lovens § 85-87.

Ved klage kan Natur- og Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen. Udnyttelse af miljøgodkendelsen i klageperioden og imens eventuel klage behandles sker på eget ansvar.

Eventuel klage skal sendes til Ringkøbing-Skjern Kommune, Miljø og Natur, Kjærgaardsvej 8, 6950 Ringkøbing. Klagen vil herfra blive sendt videre til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, der er klagemyndighed.

Ansøgeren vil få besked, hvis andre klager over afgørelsen. Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen og udløber den 26. oktober 2011, ved kontortidens ophør.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr. for privatpersoner og 3.000 kr. for alle andre klagere, herunder virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

Nævnet vil efter modtagelsen af klagen fra Ringkøbing-Skjern Kommune sende en opkrævning på gebyret. Der skal benyttes denne opkrævning ved indbetaling, idet Natur- og Miljøklagenævnet ikke modtager check eller kontanter. Klagenævnet påbegynder først behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis man får helt eller delvis medhold i klagen, hvis den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, eller klagen afvises som følge af overskredet frist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af klagenævnets kompetence.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge § 90 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug være anlagt inden 6 måneder efter, at sagen er offentliggjort.

3.4 Udnyttelse

Miljøgodkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra meddelelse af miljøgodkendelsen, jævnfør vilkår 2.

Hvis miljøgodkendelsen derefter ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af miljøgodkendelsen, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 40, stk. 2.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Første revurdering vil derfor blive påbegyndt i 2019.

På vegne af Teknik- og Miljøudvalget

Jakob Bisgaard
Fagchef
Miljø og Natur, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Anne-Marie Svendsen
Faglig Koordinator
Miljø og Natur, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Kopi af udkast til miljøgodkendelse er sendt til:

Ansøger

- [REDACTED]

Konsulent

- Gråkjær Miljøcenter, konsulent Hanne Bang, e-mail: hab@graakjaer.dk

Ejer af forpagtede arealer

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]

Ejere/beboere af nærmeste ejendomme/arealer:

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- HMN Naturgas I/S, Gladsaxe Ringvej 11, 2860 Søborg

Kopi af miljøgodkendelsen er sendt til:

- Gråkjær Miljøcenter, konsulent Hanne Bang, e-mail: hab@graakjaer.dk
- Ringkøbing-Skjern museum, Arkæologisk Afdeling v/Torben Egebjerg, e-mail: arkaelogi@levendehistorie.dk
- Det økologiske Råd, 2200 København N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: natur@dof.dk, ringkoebing@dof.dk
- Sundhedsstyrelsen, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg, e-mail: midt@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K, e-mail: fbr@fbr.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dn@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Naturstyrelsen Vestjylland, Holstebrovej 31, Rindum, 6950 Ringkøbing, e-mail: VES@nst.dk
- Friluftsrådet Midt-Vest, e-mail: midtvestjylland@friluftsraadet.dk

Bilag 1: Miljøreddegørelse for miljøgodkendelsen

Oplysninger om husdyrbrugets indretning og drift stammer fra ansøgningen om miljøgodkendelse samt fra supplerende oplysninger indhentet efter modtagelsen af ansøgningen.

Der er ifølge ansøgningen nr. 17544 anvendt beregningsgrundlaget 01-2009-A, version nr. 5, downloaded den 6. september 2011. Ansøgningen er første gang indsendt 14.12.2010.

Der er indsendt to fiktive ansøgninger med ammoniakberegninger, nr. 25200 og nr. 25201.

De følgende afsnit er fra ansøgningen.

1.1 Ikke- teknisk resumé

■■■■■■■■■■■■■■■■■■■■ ansøger om miljøgodkendelse af ejendommen Østergård, Kongevejen 50, 6920 Videbæk, med det mål at få en fremtidssikret produktion med høj dyrevelfærd og gode arbejdsvilkår for de ansatte.

Produktionens størrelse og fordeling af arealer

Husdyrproduktionen etableres med 147 køer, 129 kvier fra 6-25 mdr, 41 småkalve fra 0-6 mdr og 82 tyrekalve fra 40-50 kg.

Der hører i alt ca. 126,7 ha ejede og forpagtede udbringningsarealer til ejendommen. Alle arealer er med i nærværende ansøgning.

Gylle og dybstrøelse afsættes på egne og forpagtede arealer.

Der er ikke afgræsning.

Bygningsanlæggets placering i omgivelserne

I forbindelse med udvidelsen af husdyrholdet opføres der en ny kostald til køer ved siden af den eksisterende kostald.

I forbindelse med udvidelsen, bliver den eksisterende kostald ændret til opstaldning af goldkøer og kvier i den vestlige side af stalden. I den østlige side af stalden bliver der etableret et foderbord til køerne fra den nye stald. To malkerobotter bliver placeret i en mellembbygning mellem de to stalde.

Desuden etableres der en ny overdækket gyllebeholder på 4.000 m³, en ny møddingsplads og en ny plansilo.

Ejendommen ligger i et landbrugsområde domineret af landbrugsarealer og gårde, spredte beplantninger og spredt bebyggelse. Der er ca. 400 m til nærmeste by Videbæk.

I forbindelse med udvidelsen søges der om tilladelse til udsprinkling af vand fra plansilo og markvandsboringen, der ikke opfylder afstandskravet til den nye stald, nedlægges.

Produktionens påvirkning af omgivelserne herunder emissioner, transport, osv. Lugt

Der vil være lugtemission fra udvidelsen af husdyrproduktionen, men da genekriterierne overholdes, vurderes det at omkringboende ikke vil opleve væsentlige lugtgener.

Samtidig hermed er der ingen enkelt bolig, samlet bebyggelse eller byzone indenfor 1,2 gange lugtgeneafstanden fra ejendommen.

Nærmeste enkelt bolig uden landbrugspligt, ligger ca. 530 m fra ejendommen, nærmeste nabo med landbrugspligt, der ikke er ejet af ansøger, ligger ca. 300 m fra ejendommen,

samlet bebyggelse ca. 3,4 km og byzone ca. 400 m fra ejendommen (erhvervsområde ved Videbæk).

Transporter til og fra ejendommen

Produktionen på ejendommen medfører ca. 954 transporter pr år. I nudriften er der ca. 694 transporter, hvilket betyder der kan forventes ca. 260 transporter mere fra ejendommen. Da transporterne primært sker udenfor tættere bebygget område, og da der kun er spredt bebyggelse i området omkring ejendommen vurderes det, at transporter ikke vil give anledning til væsentlige gener for omkringboende.

Håndtering af husdyrgødning

På ejendommen produceres der ca. 3.525 t gylle. Gyllen opbevares i gyllebeholder med en opbevaringskapacitet på i alt 4.000 m³, hvilket svarer til en opbevaringskapacitet på ca. 13,6 måned. Al gylle bliver udbragt på egne og forpagtede arealer. På ejendommen produceres der ca. 115 t dybstrøelse, der opbevares på møddingspladsen eller udbringes direkte fra stald til arealerne.

Støv, støj og fluer

Etableringen af husdyrproduktionen på ejendommen, forventes ikke at medføre væsentlige gener i forhold til støv, støj og fluer for de omkring boende.

Natur på og nær ejendommen og påvirkningen heraf herunder Natura 2000

Ejendommen ligger udenfor bufferzone II ca. 4,7 km og 4,9 km fra hede/overdrev, der er beskyttet efter § 7 i "Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug".

Omkring ejendommene er der nogle naturområder beskyttet efter § 3 i

"Naturbeskyttelsesloven". Det nærmeste naturområde er et vandløb, der ligger ca. 260 m fra ejendommen. De andre § 3 beskyttede naturområder ligger mere end 600 m fra ejendommen, det drejer sig om søer, moseområder, engområder, fredskovsareal og hedearealer.

Ca. 9,8 km syd for ejendommen ligger det nærmeste EF-habitatområde/Natura2000 område.

Kravet om reduktion af 25% ammoniak i forhold til referencestaldsystemet er overholdt, da den nye stald etableres med skraber på spaltegulvet og linespil i kanalerne. Desuden overdækkes gyllebeholderen.

Markdriftens påvirkning af omgivelserne herunder udvaskning af N og P

Alle ejendommens ejede og forpagtede jorde er beliggende udenfor nitratklasser. Da markerne ikke er detaildrænede er arealerne desuden beliggende udenfor fosforklasser. For beregning på "worst-case" i forhold til lavbundsarealerne (fosforklasse 2) er alle arealer indsat som drænede, hvilket betyder at 18,7 ha er beliggende i fosforklasse 2.

Kravet om fosfor er overholdt i forbindelse med ansøgningen med - 9,1 kg P pr år.

Kravet om udvaskning af nitrat til overfladevand er overholdt i forbindelse med ansøgningen, da der max må udvaskes 49,2 kgN/ha DEmax og da der udvaskes 49 kgN/ha DEreel i ansøgt drift.

68,97 ha ligger i nitratfølsomt vandindvindingsområde. Beregningerne viser at udvaskningen fra arealerne i gennemsnit er 34 mg nitrat pr l vand ud af rodzonen.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at produktionens virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

Anvendelse af Bedst Anvendelig Teknik

Der er anvendt BAT indenfor følgende områder: Energi, vand, management, foder, staldindretning, opbevaring og udbringning af husdyrgødning.

Alternative løsninger og 0-alternativ

Alternative løsninger har været diskuteret, men det vurderes, at den nye stald samt den nye gyllebeholder er placeret bedst i forhold til logistik internt på ejendommen og i forhold nærmeste naboer og øvrige omgivelser.

0-alternativet beskriver forholdene, hvis ikke udvidelsen finder sted. 0-alternativet vil betyde at ansøger ikke som ønsket kan udvikle bedriften og hermed følge strukturudviklingen i erhvervet. Samtidig vil der ikke blive bygget et nyt staldanlæg med høj dyrevelfærd og gode arbejdsforhold for medarbejderne.

Datoer og beskrivelse af datoer

Den endelige projektering af byggeriet vil ske umiddelbart efter godkendelsen er givet. Det er dermed realistisk at byggeriet vil blive påbegyndt i løbet af de første 2 år af godkendelsesperioden.

Herefter forventes det at produktionen er på fuld drift indenfor 3 år fra godkendelsestidspunktet.

År 1	Endelig projektering af byggeri. Udbud/licitering. Koantallet forøges.
År 2	Byggeri af de nye bygninger og gyllebeholder gennemføres. Køer sættes ind og ko antallet forøges.
År 3	Koantallet forøges. Produktionen er på fuld drift.

Biaktiviteter

Der er halmfyr på ejendommen. Der afbrændes ca. 40 t halm pr år.

1.2 Oplysninger omkring anlægget og ejendommen

Lokalisering og Landskab

Produktionsanlægget er beliggende i det åbne land ca. 400 m sydøst for erhvervsområde syd for Videbæk. Området er domineret af landbrugsarealer, landbrugsejendomme og spredt bebyggelse og beplantning.

Ejendommen og byggefeltet ligger udenfor byggelinjer og udenfor fredede områder og fredede fortidsminder.

Ejendommen ligger udenfor målsatte naturområder, internationale naturområder, spredningskorridorer og områder med værdifulde paddelokaliteter. Der er desuden ingen kulturhistoriske interessepunkter nær ejendommen.

Omkring ejendommen er der flere naturområder beskyttet efter § 3 i "Naturbeskyttelsesloven". Det naturområde der ligger nærmest er et vandløb, ca. 260 m fra ejendommen. De resterende områder ligger mere end 600 m fra ejendommen, det drejer sig om søer, moseområder, engområder, fredskovsarealer og hedearealer.

Generelle afstandskrav

Husdyrbruget er placeret i landzone, med ca. 530 m til nærmeste beboelse uden landbrugspligt (Kongevejen 48), der ligger nordøst for ejendommen.

Nærmeste nabo med landbrugspligt ligger ca. 330 m sydvest for ejendommen (Fruergårdsvej 2).

Nærmeste samlede bebyggelse ligger ca. 3,3 km sydøst for ejendommen (Egeris). Der er ca. 400 m til nærmeste byzone vest for ejendommen (Videbæk).

Generelle afstandskrav

	Afstand fra anlægget	Lovkrav (minimum)
Ikke-almene vandforsyningsanlæg.	>25 m (Gl. boring sløjfes)	25 m
Almene vandforsyningsanlæg (Videbæk Vandværk)	> 50 m	50 m
Vandløb/dræn/søer	>15 m	15 m
Offentlig vej, Kongevejen, målt fra den nye kostald	Ca. 55 m	15 m
Levnedsvirksomhed	> 25 m	25 m
Beboelse på samme ejendom, målt fra den nye kostald.	Ca. 25 m	15 m
Skel mark mod sydvest	> 30 m	30 m
Nabobeboelse Kongevejen 48	> 50 m	50 m

Landskabelige hensyn

Produktionsanlægget vil fortsat ligge samlet og vil blive udført i samme materialer, som det eksisterende.

Produktionsanlægget og de omkringliggende arealer ligger i et forholdsvis fladt område med 0-6 graders terrænhældning.

Bygningsmæssigt er der tale om et byggeri af en kostald inkl. malkeafdeling på ca. 1.200 m² med en maksimal højde på 10 m, en plansilo på ca. 2.300 m², en møddingsplads på ca. 100 m² og en overdækket gyllebeholder på 4.000 m³ med overdækning.

Elementhøjden på gyllebeholderen bliver maksimalt 3 m høj og overdækningen maksimalt 8 m høj, hvilket giver en samlet maksimal højde på 11 m.

Den nye stald opføres i røde teglsten og røde og grå stålplader. Siderne vil delvist bestå af gardiner. Der lægges gråt eternit på taget.

I de eksisterende stalde sker der kun mindre ændringer, da en del af stalden ændres til foderbord.

Staldene og halmladen er opført i røde teglsten med eternit på taget. Staldene er ca. 6 m høje og halmladen er ca. 10 m høj.

Maskinhus og foderlade er opført i røde og grå stålplader med eternit på taget.

Bygningshøjden er ca. 10 m.

I forbindelse med byggeriet af nye bygninger og gyllebeholder vil der blive etableret et 3-rækket læhegn vest for ejendommen. Læhegnet er planlagt med blandede hjemmehørende løvtræer og buske. Det forventes at læhegnet vil opnå en højde i løbet af få år på 1-2 m og i løbet af ca. 10 år en højde på 3-5 m.

Energi og Energibesparende foranstaltninger

Energi anvendes primært til lys, malkeanlæg, skrabeanlæg og pumpning af gylle.

Staldene er med naturlig ventilation og der er derfor ikke energiforbrug til dette.

Der anvendes lavenergi belysning i stalden.

Udendørs lys er kun tændt efter behov.

Lyset i staldene vil være tændt efter behov. Der vil være lys i staldene ca. 12 timer i døgnet i vinterhalvåret og ca. 8 timer i døgnet i sommerhalvåret. Tidsrummet vil variere mellem 04-22. Herudover er der vågelys i staldene om natten, så dyrene kan orientere sig. Logistikken i forbindelse med afhentning af foder er indrettet, så afstanden giver færrest mulige driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Der genindvindes varme fra køling af mælken til opvarmning af varmt vand. Det varme vand herfra opvarmes yderligere i halmfyret.

Forbrug af råvarer, energi og vand

Årligt anslået forbrug i husdyrproduktionen	Ansøgt drift
Energi	
- el	Ca. 150.000 kWh
- dieselolie	Ca. 7.000 l
- halm til halmfyr	Ca. 40 ton/halm
Vandforbrug	Anslået 6.000 m ³

Tallene er beregnet ud fra nøgletal fra faglige kilder.

Vand og Vandbesparende foranstaltninger

Vand anvendes til drikkevand samt rengøring af stalde.

Der er opsat flydere i vandkarrene, der sikrer, at vandkarrene ikke flyder over.

Vandet fra rengøring af malkeanlægget genbruges til vask af malkestalden og opsamlingspladsen, hvorved vandforbruget minimeres.

Ejendommens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Der er vandmåler på forbruget af vand, hvilket giver mulighed for at reagere på evt. overforbrug af vand ved f.eks. lækager.

Døde dyr

Døde dyr placeres i kadaverkappe. Derved undgås uhygiejniske forhold og at der kan observeres døde dyr af forbipasserende. Desuden kan ræve, hunde og vilde katte ikke komme til de døde dyr.

Fast affald

Brændbart affald i form af papirsække, aftørningspapir og tom rengjort emballage bliver opsamlet i affaldscontainer, hvorfra det bortskaffes ca. en gang pr måned via en indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder (EAK-kode: 19.00).

Brændbart affald i form af plastik fra plansiloer bliver opsamlet i siloerne, hvorfra det bortskaffes ca. 2 gange årligt (EAK-kode: 19.00).

Jern og metal (EAK-kode: 23.00) afhændes til produkthandler.

Motorolie (EAK-kode: 13 02 05 / 13 02 06) tages retur af mekaniker der skifter olie.

Døde dyr (EAK-kode: 02 01 02) afhentes af DAKA. De døde dyr opbevares indtil afhentning i kadaverkapsler udviklet til formålet. Opbevaring og bortskaffelse af døde dyr sker i henhold til BEK nr. 439: *Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr*. Opbevaringspladsen kan ses på bilag.

Klinisk risikoaffald (EAK-kode: 18.00) i form af medicinglas og -rester samt kanyler indsamles i beholder til formålet og afskaffes via indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder eller sendes med dyrlæge retur. Hvis der foretages efterbehandlinger af dyr, udleveres kun den dosis medicin, der er brug for, hvorfor det vil være sjældent, der er medicinrester på ejendommen.

Affald fra ejendommens husholdning er tilsluttet kommunal affaldsordning.

Olie- og kemikalieaffald

På ejendommen er der en tank til dieselolie på 1.200 l placeret på betongulv i maskinhuset, samme sted er en 200 l tromle med motorolie.

Kemikalier til rengøring af malkeanlægget, opbevares efter gældende regler i malkerummet på betongulv.

Pesticider opbevares i et aflåst rum i maskinhuset.

Management

Efter hver malkning vaskes pattekopperne m.v. automatisk. Malkerobotterne rengøres ugentligt.

Der er daglig oprydning i stalde og foderlade. Foderbordet fejes hver dag, og gangene fejes efter behov et par gange pr uge.

Malkeanlægget serviceres af leverandør ca. 3 gange årligt, og varmegenindvindingen fra køling af mælken serviceres en gang årligt af leverandør.

Maskinerne til foderhåndteringen serviceres løbende.

Beredskabsplan

På ejendommen er der udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver hvilke forholdsregler medarbejder og ejer skal tage ved brand, udslip af gylle eller ved andre uheld og kritiske situationer. Beredskabsplanen er vedlagt som bilag 11.

Egenkontrol

På ejendommen er der løbende egenkontrol af produktionen og der benyttes foderplaner. Af driftsregnskabet fremgår råvareforbruget samt producerede liter mælk i staldanlægget. Den daglige drift tilrettelagt ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse, således staldanlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne.

Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse og medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt og hvilket vilkår der er stillet til driften i den forbindelse.

Alle medarbejdere er instrueret i forsvarlig håndtering af forurenende stoffer herunder gylle, kemikalier og brændstof.

Al produktion tilrettelægges således at belastning af den enkelte medarbejder mindskes i henhold til APV.

Der er løbende sparring med faglige konsulenter, hvor driften af husdyrbruget gennemgås og diskuteres.

Gældende krav til dyrevelfærd er opfyldt og medarbejdere holdes ajour med nye krav og regler på regelmæssige personalemøder.

Rengøring i og omkring bygningerne og siloer, foretages jævnligt, med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold. Den jævnlige rengøring og visuelle kontrol sikrer bl.a. at der ikke opstår uhygiejniske forhold, ressourcepild eller punktforurening.

Der foretages daglige tjek og løbende vedligeholdelse af anlægget.

Der er lavet beredskabsplan, så forholdsreglerne i forbindelse med uheld med gylle eller brand er beskrevet og medarbejderne er orienteret om indholdet i beredskabsplanen, der ajourføres årligt eller når vigtige telefonnumre ændres.

Der er leverandør service på malkeanlægget. Herudover er der løbende vedligehold af og løbende service på traktor og maskiner til foderblanding.

Ca. 11 gange pr år udføres der mælkekontrol, hvor hver enkelt ko kontrolleres for mælkeydelse og kvalitet.

Der er jævnligt besøg af dyrlægen, hvor besætningens generelle sundhed vurderes og hvor det enkelte dyr behandles efter behov. Medicinforbruget søges minimeret ved systematisk sundhedsrådgivning.

Spildevand

Type	Anslået m ³	Afledes til
Spildevand fra drikkevandspild og rengøring af malkeanlæg og stalde	1.000	Gyllebeholder – er inkluderet i produktionen af gylle
Sanitært spildevand fra stuehus	150	Septiktank
Sanitært spildevand fra toilet/bad i stalden	100	Septiktank
Spildevand fra plansiloer på 2.300 m ²	1.610	Udsprinkles på markerne nær plansiloen
Tagvand fra eksisterende bygninger ca 4.000 m ²	2.800	Ledes til dræn
Tagvand fra ny stald ca 1.200 m ²	840	Ledes til dræn

Der udledes ikke spildevand, der kræver myndighedernes tilladelse.

Der bliver ikke etableret nyt anlæg til sanitært spildevand fra stuehuset, da det allerede er etableret. Til dette anlæg tilkobles spildevand fra toilet/bad i stalden.

Transport

Til- og frakørselsforhold

Kørsel til og fra produktionen sker primært ad Kongevejen, der er en mindre kommunevej med gode oversigtsforhold ved ud-/indkørsel til ejendommen.

Transporter

Hovedparten af transporterne udgøres af transporter med mælk, husdyrgødning og grovfoder. Transporterne med grovfoder er sæsonbetinget, mens afhentningen af mælk sker hver anden dag.

På dage med ensilering er der en rimelig stor trafik omkring ejendommen, med deraf følgende støjgener. Ensileringen af majs sker i løbet af 4-8 dage pr år og ensileringen af græs sker i løbet af 5-10 dage pr år.

Da transporterne primært sker udenfor tættere bebygget område, da en del af trafikken er begrænset til enkelte af årets dage og da der kun er spredt bebyggelse i området omkring ejendommen vurderes det, at transporter ikke vil give anledning til væsentlige gener for omkringboende.

Transporterne vil primært foregå indenfor normal arbejdstid 06-18. Alle grænser for tilladelig støj vil blive overholdt og der vil kun i meget få tilfælde opstå gene fra transport.

Antal transporter fordelt på emner

Transporter med:	Ansøgt nudrift - anslået	Ansøgt drift - anslået
Afhentning af småkalve	24	24
Afhentning af dyr til slagt	8	12
Afhentning af mælk	182	182
Ilægning af grovfoder i plansiloer og transport af halm	250	400
Levering af kraftfoder og mineraler	8	12
Afhentning af døde dyr	10	12
Gylle	120	200
Dybstrøelse	15	20
Brændstof	10	10
Affald	52	52
Andet/diverse	15	30
I alt	694	954

Risici

Redegørelse for uheld

Driftsforstyrrelser eller uheld, der kan medføre væsentlig forøget forurening i forhold til normal drift, kan ske i forbindelse med håndtering og opbevaring af husdyrgødning, ved strømsvigt samt udslip af dieselolie.

Uheld med gylle

I tilfælde af mindre gylleudslip vil gyllen samle sig om lækagestedet. Herfra kan det suges op og fjernes. Da gyllen kan suges op, vurderes det at der ikke er fare for forurening af grundvandet.

Springer gyllebeholderne læk, vil gyllen fordele sig rundt om beholderne, rundt ved staldanlægget og ude på markerne, hvorfra det kan suges op. Det vurderes, at der ikke er fare for forurening af grundvandet, da gyllen kan suges op.

Minimering af risiko for uheld

Anlæg og tekniske foranstaltninger renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad at det sikrer en korrekt brug og effekt.

Medarbejderne er grundigt introducerede til opgaverne, hvilket er med til at sikre at disse bliver udført korrekt, og med minimal risiko for uheld som følge af forkert håndtering af kemikalier, gylle, olie mv. Ejer og andre med fast adgang til bedriften er vejledt i beredskabsplanen, hvilken har en fast plads på staldkontoret.

Der er ikke stationær gyllepumpe på gyllebeholderen, hvilket fjerner risikoen for punktforurening ved tab af gylle eller ved sabotage. Der er desuden timer på pumpningen af gylle fra staldene til gyllebeholderen, hvilket minimerer risikoen for overløb af gylle og menneskelige fejl.

Al omlastning af gylle sker med fastmonteret kran og der sker en automatisk tømning af pumperøret. Omlastning sker altid under opsyn, derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m. Desuden er gyllebeholderne omfattet af den 10-årige beholderkontrol.

Dieseltanken er hævet over jorden og placeret hvor der er minimal risiko for påkørsel.

Tankene udskiftes i overensstemmelse med olietankbekendtgørelsens sløjfningsterminer.

I tilfælde af strømsvigt kan der tilsluttes en nødstrømsgenerator, så f.eks. malkningen kan gennemføres rutinemæssigt.

Der er naturlig ventilation, så der altid vil være frisk luft i staldene til dyr og medarbejdere i tilfælde af strømsvigt.

Minimering af skadevirkninger af evt. uheld

Ved at følge de retningslinjer der er anført i beredskabsplanen forventes skadevirkninger ved evt. uheld minimeret, da der vil ske forureningsbegrænsende foranstaltninger i form af inddæmning, oppumpning m.v.

Støjklender

I det omfang det er muligt, vil alle støjende aktiviteter blive lagt indenfor normal arbejdstid. Dog kan der forekomme afvigelser i forbindelse med afhentning af dyr til slagt og afhentning af mælk til mejeriet.

Alle generelle krav vedr. støj vil blive overholdt. Sammenholdt med ejendommens placering vurderes det ikke at være nødvendig med specielle tiltag for at sikre omkringboende mod støjgener.

Støj fra ventilationsanlæg

Der er ikke støj fra naturlig ventilation.

Støj fra korntørringsanlæg og kornvalse

Der kan være periodevis støj fra kornblæseren, men pga afstanden til naboer og da kornblæserne er placeret mellem bygningerne forventes det ikke at naboerne bliver generet heraf.

Støj fra transporter

Støj fra transport vil primært komme fra lastbiler og traktor med levering af foder og afhentning af mælk og husdyrgødning.

Transporterne vil primært foregå indenfor normal arbejdstid 06-18. Dog kan der forekomme afvigelser i forbindelse med afhentning af dyr til slagt og mælk til mejeriet samt i forbindelse med sæsonarbejde i marken.

I høstsæson og sæson for husdyrgødningsudbringningen vil der være transporter i det meste af døgnet.

Alle grænser for tilladelig støj vil blive overholdt og der vil kun i meget få tilfælde opstå støjgene fra transporterne for de omkringboende.

Støj fra kompressor

Der kan være støj fra kompressorerne der er tilknyttet mælkekølingsanlægget og malkeanlægget samt fra kompressoren i værkstedet. Det vurderes, at de ikke udgør en støjgene for naboer, da de står inde i bygningerne og da der er langt til nærmeste naboer.

Skadedyr

Fluebekæmpelse

Fluebekæmpelse i staldene sker i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium.

Skadedyrsbekæmpelse

Rottebekæmpelse i staldene sker i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium.

Tiltag for minimering af fluer og skadedyr

Der holdes generelt en god hygiejne i staldene og ved foderopbevaringen, så tiltrækningen af rotter og mus samt mulighederne for udklækning af fluelarver minimeres.

I staldene med dybstrøelse kalkes der efter udmugning og vask for desinficering og forebyggelse af flueproblemer.

Foderopbevaring

Foderforbruget på ejendommen er ca. 1,3 mio FE. Foder opbevares i plansiloer, foderlade og i siloer.

Foderet er, ved hjælp af foderplaner, tilpasset de enkelte dyregruppers aktuelle behov. Derved undgås overforsyning med næringsstoffer, der vil ende som uudnyttet næringsstoffer i gyllen.

På ejendommen anvendes der grovfoder, kraftfoder og mineraler. Grovfoderet består primært af majs- og græsensilage samt halm. Foderet dyrkes på egne og forpagtede arealer.

Lysforhold

Lys i staldene

I staldene er lyset tændt efter behov. Tidsrummet kan variere mellem 04-22.

Som udgangspunkt vil der ikke være belysning i staldene om natten, men der vil være vågelys så dyrene kan orientere sig.

Udendørslys

Udendørslamperne er styret af sensor og dermed tændt efter behov.

Som udgangspunkt vil der ikke være belysning udenfor bygningerne om natten.

Foranstaltninger ved ophør af produktion

Ved virksomhedens ophør, rengøres stalde- og gødningsopbevaringsanlæg. Evt. nedbrydning af bygninger, ensilagepladser og gyllebeholdere vil foregå i henhold til gældende regler.

Der er ikke truffet foranstaltninger for forebyggelse af forurening ved virksomhedens ophør, da virksomheden ikke forventes lukket. Desuden vil en evt. forurening kun kunne stamme fra håndtering af gylle. Eftersom dette er lagt i faste rammer, anses det ikke for hensigtsmæssigt at foretage yderligere.

Diverse

Alternative placeringer af anlægget har været diskuteret, men man mener at have valgt den bedste placering og indretning i forhold til naboer, landskabet og logistik internt på ejendommen.

1.3 Oplysninger om staldanlæg og besætning

Generelt

Staldene er indrettet således, at der ikke forekommer luftbevægelser på gylleoverfladen. Pumpning og håndtering af gylle foregår i lukket rørsystem. Pumpning og håndtering af gylle i øvrigt vil normalt foregå indenfor normal arbejdstid.

Rengøring / desinficering

Efter hver malkning vaskes pattekopperne m.v. automatisk. Malkerobotterne rengøres ugentligt.

Der er daglig oprydning i stalde og foderlade. Foderbordet fejes hver dag og gangene fejes efter behov et par gange pr uge.

Malkeanlægget serviceres af leverandør ca. 3 gange årligt og varmegenindvindingen fra køling af mælken serviceres en gang årligt af leverandør.

Maskinerne til foderhåndteringen serviceres løbende.

Ventilation

Naturlig ventilation

Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning:

BAT og miljøteknologi for staldindretning

Til malkekvæg er der følgende teknologiblade:

- Svovlsyrebehandling af kvæggylle
- Skrabere
- Faste drænedegulve

For småkalve op til 6 mdr findes der hverken BAT-blade eller teknologi, men det anbefales at småkalve fra 0-6 mdr opstaldes på dybstrøelse.

I den nye stald benyttes miljøteknologien "skrabere" på gangarealerne med spalter.

Herudover benyttes teknologien "linespil" i kanalerne, hvilket betyder at stalden er et "4%" gulv og dermed har den lavest mulige ammoniakfordampning.

BAT og miljøteknologi fravalgt

Svovlsyrebehandling af kvæggylle er fravalgt, da det på ejendommen med en begrænset husdyrproduktion vurderes økonomisk uproportionalt at investere i anlæg til svovlsyrebehandling af gylle. Samtidig er der valgt linespil i kanalerne i den nye stald, hvilket i praksis ikke er muligt at kombinere med et forsøringsanlæg.

Det er vigtigt at benytte linespil i kanalerne, så det er muligt at vælge sand, spagnum eller fiber til strøelse i sengebåsene i den nye stald. Disse materialer vil delvist lejre sig på bunden af kanalerne, hvilket kan fjernes med linespil i kanalerne og ikke ved rundskyl, som forsøringsanlæg kombineres med.

Samtidig ønsker ansøger at have mulighed for i fremtiden at levere husdyrgødningen til biogasanlæg for derved at bidrage til miljøvenlig energiproduktion. Brugen af svovlsyre til forsuring af gylle nedsætter gasudbyttet i biogasanlægget og er dermed ikke ønskeligt. Fast drænedegulve er fravalgt af hensyn til dyrevelfærd, da der de seneste år er blevet problemer med digital dermatitis i danske kvægbesætninger. Årsagen hertil vurderes at være våde og glatte gulve, der ofte ses på faste gulve.

Herudover er de faste gulve fravalgt af hensyn til dyrenes færdsel på gangene til og fra malkning og fodring, da der er en højere risiko for at dyrene skrider eller falder på de glatte faste gulve og får kortvarige eller langvarige skader på ben og ryg/hofte.

Fastdrænede gulve har en ammoniakfordampning på 4%, hvilket det valgte gulv med spalter og linespil i kanalerne samt skraber på spalterne også har. Det betyder, at der ikke vil opnås en større ammoniakreduktion ved fast drænede gulve end ved det valgte staldsystem i den nye stald.

Resultat af beregninger af ammoniaktab på produktionsniveau

StaldID	Kode for staldsystem	Ammoniaktab fra reference staldsystem (kgN/år)	Ammoniaktab fra valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (%)	Effekt af miljøteknologi (kgN/år)	Effekt af foderoptimering m.m. (kgN/år)	Effekt af miljøtiltag lager (kgN/år)	Faktisk ammoniaktab fra stald og lager (kgN/år)
ST-51026	KvMa08	691,60	862,68	-171,08	-24,74%	0,00	0,00	0,00	862,68
		329,84	411,43	-81,59	-24,74%	0,00	0,00	38,94	372,50
	KvKs08	165,54	206,55	-41,01	-24,78%	0,00	0,00	0,00	206,55
		381,33	475,81	-94,48	-24,78%	0,00	0,00	45,65	430,17
ST-51028	KvSm01	50,86	50,90	-0,04	-0,08%	0,00	0,00	-40,46	91,36
		115,85	115,94	-0,09	-0,08%	0,00	0,00	0,00	115,94
	KvTk01	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		3,87	3,89	-0,01	-0,32%	0,00	0,00	0,00	3,89
ST-51029	KvMa07	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		1191,68	1191,21	0,47	0,04%	298,27	-5,97	146,67	752,24
ST-51069	KvMa09	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		57,60	57,66	-0,06	-0,11%	0,00	0,00	0,00	57,66
Sum	Nudrift	1816,00	2240,26	-424,26		0,00	0,00	-80,92	2321,18
	Ansøgt	4160,34	4511,88	-351,52		596,54	-11,94	462,52	3464,80

Effekt af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning (miljøteknologi)

StaldID	Nudrift Ansøgt drift	Supplerende teknologi	Indtastet ammoniak effekt (%)	Driftstimer/ år	Reduceret ammoniakfordampning (kgN/år)
ST-51026	Ingen data				
ST-51028	Ingen data				
ST-51029	Nudrift	Ajledræn	0,00%	0,00	0,00
	Ansøgt	Ajledræn	33,00%	0,00	298,00
ST-51069	Ingen data				

Effekt af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning fra lager (miljøteknologi og andel dybstrøelse direkte ud)

LagerID	Lager type	Nudrift Ansøgt drift	Tiltag	Indtastet emissions effekt (%)	Andel af dybstrøelse direkte ud	Reduceret ammoniakfordampning (kgN/år)
LA-33482	Markstak	Nudrift	Ingen	0,00%	0,00	0,00
	Møddingeplads	Ansøgt	Ingen	0,00%	65,00	0,00
LA-33483	Møddingeplads	Nudrift	Ingen	0,00%	0,00	0,00
	Flydende husdyrgødningslager	Ansøgt	Overdækning fast	50,00%	0,00	231,00
LA-33485	Flydende husdyrgødningslager	Nudrift	Ingen	0,00%	0,00	0,00
	Møddingeplads	Ansøgt	Ingen	0,00%	0,00	0,00

Stald anlæg med dyr, Nudrift

Kategori	Staldsystem	Antal årsdyr	Antal DE	Alder ind	Alder ud	Antal sti- pladser
Eksisterende stald ST-51026						
Malkekvæg	Malkeko, tung race, Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	65	86,75	-	-	-
Kvier	Kvie/stud, tung race (6 mdr.- kælvning), Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	56	27,05	6 mdr.	25 mdr.	-
Eksisterende stald ST-51028						
Småkalve	Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	18	4,86	0 mdr.	6 mdr.	-
I alt			118,66		-	-

Staldanlæg med dyr, Ansøgt drift

Kategori	Staldsystem	Antal årsdyr	Antal DE	Indgangs vægt (kg) Eller Alder ind	Udgangs vægt (kg) Eller Alder ud	Antal sti- pladser	Mælkeydelse (EKM)
Eksisterende stald ST-51026							
Malkekvæg	Malkeko, tung race, Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	31	43,35	-	-	-	10.000
Kvier	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	129	62,32	-	-	-	-
Eksisterende stald ST-51028							
Småkalve	Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	41	11,08	0 mdr.	6 mdr.	-	-
Tyrekalve	Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	82	0,54	40 kg	50 kg	4	-
Ny Stald St-51029							
Malkekøer	Malkeko, tung race, Sengestald med spalter (kanal, linespil)	112	156,62	-	-	-	10.000
Ny stald St-51069							
Malkekøer	Malkeko, tung race, Dybstrøelse (hele arealet)	4	5,59	-	-	-	10.000
I alt			279,50		-	-	-

1.4 Oplysninger om opbevaringsanlæg

Kode for opbevaringslager	Navn på opbevaringslager	Beskrivelse af opbevaringslager
LA-33482	Møddingsplads	
LA-33483	Ny gyllebeholder	
LA-33485	Eksisterende gyllebeholder: Neddrives	

Detaljer om opbevaringslagre

Kode for opbevaringslager	Nyt/eksisterende opbevaringslager	Drifttype	Lagertype	Dimension	Kapacitet
LA-33482	Nyt	Nudrift			0,00
		Ansøgt drift	Møddingsplads		120,00
LA-33483	Nyt	Nudrift	Møddingsplads		0,00
		Ansøgt drift	Flydende husdyrgødningslager		4000,00
LA-33485	Eksisterende	Nudrift	Flydende husdyrgødningslager		1150,00
		Ansøgt drift	Møddingsplads		0,00

Detaljer om fast lager

Kode for opbevaringslager	Drifttype	Lagerandel fast i %	Andel af dybstrøelse der køres direkte ud og pløjes ned
LA-33482	Nudrift	0,00	0
	Ansøgt	100,00	65
LA-33483	Nudrift	0,00	0
	Ansøgt	0,00	0
LA-33485	Nudrift	0,00	0
	Ansøgt	0,00	0

Detaljer om flydende lager

Kode for opbevaringslager	Drifttype	Lagerandel flydende i %	Virkemiddel
LA-33482	Nudrift	0,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag)
	Ansøgt drift	0,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag)
LA-33483	Nudrift	0,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag)
	Ansøgt drift	100,00	Fast overdækning (betonlåg og teltoverdækning)
LA-33485	Nudrift	100,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag)
	Ansøgt drift	0,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag)

1.5 Beregninger på anlæg

Ammoniak

Resultat af beregninger på generelt ammoniakreduktionskrav

Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere reduktion nødvendig for at opfylde kravet	-86,95 kgN/år

Ammoniaktab i nudift og ansøgt drift fordelt på staldsystemer og opbevaringslagre

	Ansøgt(kgN/år)
Ammoniaktab fra staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav:	0
Ammoniaktab fra staldafsnit og lagre omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav, men eksisterende uændret produktion:	529,60
Ammoniaktab fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav (etableringer udvidelser, ændringer):	894,86
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning:	231,25
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning:	76,68

Nøgletal emission

	kgN/år
Samlet emission fra stald og lager	1732,39
Meremission fra stald og lager	571,80

Ammoniakberegninger til naturområder

Der er indsendt to fiktive ansøgninger med ammoniakberegninger, nr. 25200 og nr. 25201.

Ansøgning 25200

Maksimalde depositioner

	kgN
Højeste merdeposition i naturområdet	0,0
Højeste totaldeposition i naturområdet	0,1

Ansøgning 25201

Maksimalde depositioner

	kgN
Højeste merdeposition i naturområdet	0,0
Højeste totaldeposition i naturområdet	0,0

Lugt

Lugtgeneberegning

Samlet resultat af lugtberegning

Område	Andre ejendomme med mere end 75 DE(antal)	Beregnings model	Samlet ukorrigeret	Korrigeret geneafstand (ansøgt drift)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Genekriterie overholdt
Eksisterende eller fremtidig byzone	0	FMk	230,12	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	0	Ny	148,06	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	0	FMk	72,77	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.

Resultat af lugtgeneberegning

Byzone

StaldID	Afstand til område(meter)	Placering 300-60 grader (ja/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (ja/nej)
ST-51026	450,60	Nej	Nej
ST-51028	426,26	Nej	Nej
ST-51029	470,84	Nej	Nej
ST-51069	436,35	Nej	Nej

Samlet bebyggelse

StaldID	Afstand til område(meter)	Placering 300-60 grader (ja/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (ja/nej)
ST-51026	3379,18	Ja	Nej
ST-51028	3379,01	Ja	Nej
ST-51029	3371,81	Ja	Nej
ST-51069	3379,92	Ja	Nej

Enkelt bolig

StaldID	Afstand til område(meter)	Placering 300-60 grader (ja/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (ja/nej)
ST-51026	536,21	Nej	Nej
ST-51028	568,58	Nej	Nej
ST-51029	515,08	Nej	Nej
ST-51069	554,33	Nej	Nej

1.6 Oplysninger omkring arealer

Grundlæggende arealinformationer

Antal DE kvæg, får og geder på bedriften inkl. DE på andre bedrifter, der afsættes grovfoder til beregnet ud fra 3000 FE/DE: **0,00 DE**

Er antal af andre DE udbragt på bedriften større end det før angivne antal DE kvæg, får og geder: **Nej**

Anvender og efterlever bedriften husdyrgødningsbek. bilag 2 jf. § 28 stk. 3 om forhøjet harmonital på 2,3 for visse kvægbedrifter: **Ja**

Er bedriften et økologisk landbrug: **Nej**

% af samlet areal med efterafgrøder udover PD-krav: **0,00 %**

Reduceret kvælstofnorm: **0,00 %**

Egne og forpagtede udbringningsarealer

Navn	ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sæd-skifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1 (ha)	N-kl. 2 (ha)	N-kl. 3 (ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1 (ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3 (ha)
MS1	11,93	Ja	JB4	Nej	K12	11,93	0,00	0,00	0,00	11,55	11,55	0,00	0,38	0,00
MS2	11,85	Ja	JB4	Nej	K12	11,85	0,00	0,00	0,00	8,91	10,50	0,00	1,36	0,00
MS3	20,09	Ja	JB4	Nej	K12	20,09	0,00	0,00	0,00	1,81	19,01	0,00	1,08	0,00
VH1	3,06	Ja	JB1	Nej	K12	3,06	0,00	0,00	0,00	0,00	2,85	0,00	0,20	0,00
VH2	1,94	Ja	JB1	Nej	K12	1,94	0,00	0,00	0,00	0,00	1,94	0,00	0,01	0,00
VH3	5,31	Ja	JB1	Nej	K12	5,31	0,00	0,00	0,00	0,00	5,21	0,00	0,10	0,00
Mark 4-0	2,59	Ja	JB4	Nej	K12	2,59	0,00	0,00	0,00	0,00	2,12	0,00	0,47	0,00
Mark 5-0	10,88	Ja	JB4	Nej	K12	10,88	0,00	0,00	0,00	7,84	8,01	0,00	2,88	0,00
Mark 6-0	4,02	Ja	JB4	Nej	K12	4,02	0,00	0,00	0,00	3,64	3,64	0,00	0,38	0,00
Mark 7-0	4,32	Ja	JB4	Nej	K12	4,32	0,00	0,00	0,00	0,66	1,06	0,00	3,25	0,00
Mark 8-0	7,95	Ja	JB4	Nej	K12	7,95	0,00	0,00	0,00	0,41	0,41	0,00	7,53	0,00
Mark 10-0	10,12	Ja	JB4	Nej	K12	10,12	0,00	0,00	0,00	9,11	9,04	0,00	1,08	0,00
Mark 11-0	8,68	Ja	JB4	Nej	K12	8,68	0,00	0,00	0,00	8,68	8,68	0,00	0,00	0,00
Mark 1-0	8,64	Ja	JB4	Nej	K12	8,64	0,00	0,00	0,00	4,73	8,64	0,00	0,00	0,00
Mark 2-0	11,63	Ja	JB4	Nej	K12	11,63	0,00	0,00	0,00	11,63	11,63	0,00	0,00	0,00
MVK1	3,69	Ja	JB4	Nej	K12	3,69	0,00	0,00	0,00	0,00	3,69	0,00	0,00	0,00
Total	126,70					126,70	0,00	0,00	0,00	68,97	107,98	0,00	18,73	0,00

Forpagtninger

Navn og adresse på bortforpagter

Aftalearealer

Ingen

1.7 Oplysninger om gødning

Gødningsregnskab (Nudrift)

Produceret gødningsmængde

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, kår, geder	DE - svin og andre dyr
Husdyrbrugets samlede anlæg	Fjerkrægylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Svinegylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Kvæggyllle	9942,72	1777,19	113,80	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Minkgylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Dybstrøelse	467,45	59,63	4,86	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Fast gødning	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Ajle	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00

Tilført gødningsmængde
Ingen

Afsat gødningsmængde
Ingen

Total gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Dybstrøelse	467,45	59,63	4,86	0
Kvæggyllle	9942,72	1777,19	113,80	0
Total	10410,17	1836,82	118,66	0

Harmonital
2,3 DE/ha

Gødningsregnskab (ansøgt)

Produceret gødningsmængde

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, kår, geder	DE - svin og andre dyr
Husdyrbrugets samlede anlæg	Fjerkrægylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Svinegylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Kvæggyllle	22662,68	3953,29	262,28	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Minkgylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Dybstrøelse	1645,37	233,46	17,21	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Fast gødning	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Ajle	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00

Tilført gødningsmængde
Ingen

Afsat gødningsmængde
Ingen

Total gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Dybstrøelse	1645,37	233,46	17,21	0
Kvæggylle	22662,68	3953,29	262,28	0
Total	24308,05	4186,75	279,49	0

Harmonital
2,3 DE/ha

1.8 Beregninger på arealer

Fosforberegning

Klasser vedrørende fosforophobning	Antal ha	Før-situation	Efter-situation = krav
Pt < 4,0 eller udrænnet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor	107,98 ha	0,0 kg P/ha/år	9,1 kg P/ha/år
Pt 4,0 - 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	0,0 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år
Lavbundslande og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	18,73 ha	0,0 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år
Pt > 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	0,0 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år

Krav om P-overskud overholdt: **Ja**

Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet: **-9,1 kg P.**

Maksimalt tilladt P-overskud/ha/år i gennemsnit for hele bedriften (ifølge tabel) : **7,7 kg P/ha/år.**

P tilført pr. ha/år i ansøgt drift: **33,0 kg P/ha/år.**

P-fraførsel per ha/år i ansøgt drift (arealvægtet gennemsnit): **25,4 kg P/ha/år.**

P-overskud/ha/år for ansøgt projekt: **7,6 kg P/ha/år.**

Nitratberegning (Overfladevand)

DE reduktionsprocent: **100%**.

Beregning af det maksimale dyretryk DE_{max} og det reelle dyretryk DE_{reel} for ansøgt drift:

DE_{max} : **2,3 DE/ha.**

DE_{reel} : **2,21 DE/ha.**

Beregning af udvaskning af N via FarmN (kg N/ha DE_{max} uden virkemidler og kg N/ha DE_{reel} med virkemidler):

KgN/ha DE_{max} : **49,2 kgN/ha.**

KgN/ha DE_{reel} : **49 kgN/ha.**

Nitratberegning (Grundvand)

Beregning af N-udvaskning for arealer med nitratfølsomme indvindingsområder via FarmN.

Ansøgt

- MS1: 34 mg nitrat pr. liter.
- MS2: 34 mg nitrat pr. liter.
- MS3: 34 mg nitrat pr. liter.
- Mark 5-0: 34 mg nitrat pr. liter.
- Mark 6-0: 34 mg nitrat pr. liter.
- Mark 7-0: 34 mg nitrat pr. liter.
- Mark 8-0: 34 mg nitrat pr. liter.
- Mark 10-0: 34 mg nitrat pr. liter.
- Mark 11-0: 34 mg nitrat pr. liter.
- Mark 1-0: 34 mg nitrat pr. liter.
- Mark 2-0: 34 mg nitrat pr. liter.

Merbelastning (Ansøgt - Nudrift)

- MS1: 2 mg nitrat pr. liter.
- MS2: 2 mg nitrat pr. liter.
- MS3: 2 mg nitrat pr. liter.
- Mark 5-0: 2 mg nitrat pr. liter.
- Mark 6-0: 2 mg nitrat pr. liter.
- Mark 7-0: 2 mg nitrat pr. liter.
- Mark 8-0: 2 mg nitrat pr. liter.
- Mark 10-0: 2 mg nitrat pr. liter.
- Mark 11-0: 2 mg nitrat pr. liter.
- Mark 1-0: 2 mg nitrat pr. liter.
- Mark 2-0: 2 mg nitrat pr. liter.

1.9 Opbevaringskapacitet

13 ERKLÆRING VEDR TILSTRÆKKELIG OPBEVARINGSKAPACITET TIL HUSDYRGØDNING

Erklæring vedr. tilstrækkelig opbevaringskapacitet til husdyrgødning

Undertegnede ejer indestår for rigtigheden af nedenstående oplysninger om den nuværende og ansøgte opbevaringskapacitet:

Ejer:	
Adresse:	
Kommune:	Ringkøbing - Skjern Kommune

På baggrund af oplysninger fra ejer/forpagter om bedriften samt en faglig vurdering heraf og beregninger udført efter gældende normer og regler, attesterer undertegnede konsulent herved, at ejendommens opbevaringskapacitet efter udvidelsen er tilstrækkelig i henhold til gældende lov.

Beregning af produktion af gylle

	Ton pr. årssdyr	Ton i alt
143 køer	21,32	3.049
129 kvier 6-25 mdr	6,48 * korr fakt 0,97	811
Vand fra møddingsplads ca 100 m ² og vaskeplads ca 50 m ²		105
Fratrukket vand til beholder pga teltoverdækning	4.000 m ³ * 0,11 m ³	-440
I alt		3.525

Opbevaringskapacitet af gylle

	Beholder str.	% af opbevaring
Gyllebeholder I	4.000 m ³	~ 100 %
I alt	4.000 m ³	100 %

Svarende til opbevaringskapacitet til 13,6 måneders produktion.
Herudover er der opbevaringskapacitet i gyllekanaler og fortanke

Beregning af produktion af dybstrøelse

	Ton pr. årsvyr	Ton i alt
41 småkalve fra 0-6 mdr	1,89	77
4 køer (kælvningsafdeling)	15,37	62
81 tyrekalve		Anslået 15 t
Direkte udbringning fra stald til mark	25%	39
I alt		115 t / 196 m ³ *

*1 ton dybstrøelse er ca 1,7 m³

Opbevaringskapacitet af dybstrøelse

	Beholder str.	% af opbevaring
Møddingsplads – stakkehøjde ca 2 m	100 m ² / 200 m ³	100 %
I alt	100 m ² / 200 m ³	100 %

Svarende til opbevaringskapacitet til min 12 måneders produktion.

Herudover er der opbevaringskapacitet i staldene.

Beregningen er udført af:	Hanne Bang, Gråkjær Miljøcenter
Dato:	29. maj 2010
Underskrift/stempel:	 GRÅKJÆR MILJØCENTER Lundvej 24 DK-8700 Horsens Tel. +45 96 13 55 55

Henvisninger: Bek 1695 af 12/12/2006: Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. Bek 690 af 17/07 2001: Bekendtgørelsen om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække. DUF beretning "Normalt for husdyrgødning - 2009"

1.10 BAT-beregning

BAT-beregning modtaget med ansøgningen.

Beregning af vejledende emissionsgrænseværdier, Kongevejen 50

HB 29. maj 2011

Dyrehold og stalddtype for ansøgt drift

Dyrehold og stalddtype for ansøgt drift	Staldafsnit nr.	Vægt-/aldersgrænser	Antal	DE
Eksisterende kostald: Goldkøer (18 stk), *køer ved foderbord (10% af køerne i ny stald ca 13 stk) og kvier i sengestald med spalter i gangarealet og rundskyl/bagskyl i kanalerne.	51026	10.000 EKM	31 goldkøer	43,35
		6-25 mdr	129 kvier	62,32
Småkalve 0-6 mdr på dybstrøelse. Tyrekalve.	51028	0-6 mdr	41	11,08
		40-50 kg	Produceret 82	0,54
Køer i sengestald med spaltegulv i gangarealet. Skraber på spalterne og linespil i kanalerne.	51029	10.000 EKM	112	156,62
Kælvningsafdeling med dybstrøelse hele arealet	51069	10.000 EKM	4	5,59
Dyreenheder i alt				279,5

* Da en del af husdyrgødningen fra køerne i den nye stald, lægges på spalterne ved foderbordet er det indregnet at ca 13 køer er opstaldet ved foderbordet på spalter med rundskyl i kanalerne og uden skraber på spalterne. Derved er der beregnet på maksimal ammoniakfordampning fra husdyrholdet.

Nedenstående skærmpoint kommer fra:

- Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Husdyrbrug med konventionel produktion af malkekvæg.

Formler til korrektion for aldersgrænser opdræt

Årsopdræt (småkalv 0 - 6 mdr., tung race):

Type 1: Korrektion for afvigende indgangsalder og/eller afgangsalder (mdr.). Der korrigeres med følgende faktor for både kvælstof og fosfor:

$$(((\text{alder, ind} + \text{alder, afgang}) \times 0,0562) + 1,48) / 1,82.$$

Årsopdræt (kvier/stude 6 mdr. - kælving (28 mdr.)/slagtning, tung race):

Type 1: Korrektion for afvigende indgangsalder og/eller afgangsalder (mdr.). Der korrigeres med følgende faktor for både kvælstof og fosfor:

$$(((\text{alder, ind} + \text{alder, afgang}) \times 0,0562) + 1,48) / 3,39.$$

1 tyrekalv (0 - 6 mdr., tung race):

Type 1*: Ved afvigende indgangsvægt og/eller afgangsvægt (kg) korrigeres med følgende faktor for både kvælstof og fosfor:

$$(1,825 \times (\text{vægt, afgang} - \text{vægt, ind}) + 0,00605 \times ((\text{vægt, afgang})^2 - (\text{vægt, ind})^2)) / 612.$$

*) Bortset fra slagtevægten kan vægten fastsættes på følgende måde: Fødselsvægten er 40 kg og tilvæksten 30 kg pr. måned op til 6 måneder.

- Kvier fra 6-25 mdr: 0,95
- Tyrekalve fra 40-50 kg: 0,04

Vejledende emissionsgrænseværdier for køer – nyt anlæg

Tabel 1. Ligninger til beregning af vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af BAT for anlæg med konventionel produktion af malkekøer af tung race (gyllebaserede staldsystemer).

Produktionsstørrelse		Emissionsgrænseværdi 05/06-normer
DE	Antal årskøer	(Kg NH ₃ -N pr. årsko)
75 - 250 DE	0 - 188	8,00
250 - 750 DE	189 - 563	$8,0 - (((8,0 - 6,9)/(750 - 250)) \times (\text{antal DE i malkekøer} - 250))$
Over 750 DE	Over 563	6,9

Beregning 1: 112 køer i ny stald = 149,3 DE = **8,00 kg N pr ko**

Beregning 2: 125 køer i ny stald = 205,56 DE = **8,00 kg N pr ko**

Vejledende emissionsgrænseværdier for opdræt – nyt anlæg

Tabel 3. Vejledende emissionsgrænseværdier for ammoniak for opdræt over 6 måneder opstaldet i gyllebaserede staldsystemer (normtal 2005/2006)...

Antal DE	Emissionsgrænseværdier
	Kg NH ₃ -N pr. årsopdræt > 6 måneder Tung race(6-28 måneder) / Jersey(6-25 måneder)
Alle	2,34 / 1,72

Vejledende emissionsgrænseværdier for køer – eksisterende anlæg

Tabel 4. Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af BAT for eksisterende dele af anlægget, der ikke skal renoveres på godkendelsestidspunktet. Værdierne gælder for alle produktionsstørrelser.

Eksisterende staldsystem (uden yderligere miljøteknologi) ¹⁾	Emissionsgrænseværdi (husdyrhold, stald og lager)
	Kg NH ₃ -N pr. årsko
	Tung race / Jersey
Sengestald med spalter (Ringkanal og bagskyl)	10,64/8,78
Sengestald med spalter (Linespil)	8,00/6,60
Fast drænet gulv med max. 5 % lysning	8,00/6,60

Vejledende emissionsgrænseværdier for opdræt – eksisterende anlæg

Tabel 5. Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af BAT for eksisterende dele af anlægget, der ikke skal renoveres på godkendelsestidspunktet. Værdierne gælder for alle produktionsstørrelser.

Eksisterende staldsystem (uden yderligere miljøteknologi) ¹⁾	Emissionsgrænseværdi (husdyrhold, stald og lager)
	Kg NH ₃ -N pr. årsopdræt
	Tung race / Jersey
Sengestald med spalter (Ringkanal og bagskyl)	3,11/2,29
Sengestald med spalter (Linespil)	2,34/1,72
Fast drænet gulv med max. 5 % lysning	2,34/1,72

Beregning af vejledende emissionsgrænseværdier – køer ved foderbord (13 stk)

Stald og dyregruppe	Antal	Emissions- grænseværdi	Korrektions- faktor	Resultat Kg N
<i>Gyllesystemer</i>				
EKS stald til køer – spalter med rundskyl i kanalerne (18+13)	31	10,64	-	330
EKS stald til kvier – spalter med rundskyl i kanalerne 6-25 mdr	129	3,11	0,95	381
NY stald til køer – spalter med linespil	112	8,00	-	896
<i>Dybstrøelse – fra tabel 2 bilag 3 til bkt</i>				
Køer i kælvningsafdeling	4	14,42	-	58
Opdræt 0-6 mdr	41	2,83	-	116
Tyrekalve 40-50 kg	82	1,22	0,04	4
I alt				1.785

NB: Korrigeret EKM er ikke indregnet.

Beregning af vejledende emissionsgrænseværdier – køer kun i ny stald (125 stk)

Stald og dyregruppe	Antal	Emissions- grænseværdi	Korrektions- faktor	Resultat Kg N
<i>Gyllesystemer</i>				
EKS stald til køer – spalter med rundskyl i kanalerne	18	10,64	-	192
EKS stald til kvier – spalter med rundskyl i kanalerne 6-25 mdr	129	3,11	0,95	381
NY stald til køer – spalter med linespil	125	8,00	-	1.000
<i>Dybstræelse – fra tabel 2 bilag 3 til bkt</i>				
Køer i kælvningsafdeling	4	14,42	-	58
Opdræt 0-6 mdr	41	2,83	-	116
Tyrekalve 40-50 kg	82	1,22	0,04	4
I alt				1.751

Da ejendommens beregnede ammoniakemission i www.husdyrgodkendelse.dk er 1.732,40 kg N konkluderes det at BAT er overholdt med henholdsvis 52,6 / 18,6 kg N.

Resultat af beregninger af ammoniaktab på produktionsniveau

StaldID	Kode for staldsystem	Ammoniak- tab fra reference staldsystem (kgN/år)	Ammoniak- tab fra valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (%)	Effekt af miljø- teknologi (kgN/år)	Effekt af foder- optimering m.m. (kgN/år)	Effekt af miljøtiltag lager (kgN/år)	Faktisk ammoniak- tab fra stald og lager (kgN/år)
ST-51026	KvMa08	691,60	862,68	-171,08	-24,74%	0,00	0,00	0,00	862,68
		329,84	411,43	-81,59	-24,74%	0,00	0,00	38,94	372,50
	KvKs08	165,54	206,55	-41,01	-24,78%	0,00	0,00	0,00	206,55
		381,33	475,81	-94,48	-24,78%	0,00	0,00	45,65	430,17
ST-51028	KvSm01	50,86	50,90	-0,04	-0,08%	0,00	0,00	-40,46	91,36
		115,85	115,94	-0,09	-0,08%	0,00	0,00	0,00	115,94
	KvTk01	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		3,87	3,89	-0,01	-0,32%	0,00	0,00	0,00	3,89
ST-51029	KvMa07	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		1191,68	1191,21	0,47	0,04%	298,27	-5,97	146,67	752,24
ST-51069	KvMa09	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		57,60	57,66	-0,06	-0,11%	0,00	0,00	0,00	57,66
Sum	Nudrift	908,00	1120,13	-212,13		0,00	0,00	-40,46	1160,59
	Ansøgt	2080,17	2255,94	-175,76		298,27	-5,97	231,26	1732,40

2.2.2 Beskyttelseslinjer

Husdyrbrugets anlæg ligger uden for beskyttelseslinjer for klitfredede arealer, strand, søer, åer, skove, fortidsminder og kirker. Anlægget ligger endvidere uden for kystnærhedszone.

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at husdyrbrugets anlæg ikke er i modstrid med de hensyn, der skal tages i forhold til ovennævnte emner.

2.2.3 Kulturmiljø

Området indeholder iht. Ringkøbing-Skjern Kommunes Kommuneplan 2009-2021 ikke et særligt værdifuldt kulturmiljø.

Det er derfor vurderet, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil påvirke kulturmiljøet væsentligt.

Ved husdyrbrugets arealer ligger der beskyttede diger efter Museumloven § 29a (se bilag 9). Der gøres opmærksom på, at digerne ikke må ændres eller fjernes uden tilladelse fra Ringkøbing-Skjern Kommune.

2.2.4. Placering i landskabet

Husdyrbruget ligger ikke i et område med landskabelige interesser, og den nye stald etableres i tilknytning til eksisterende byggeri.

I forbindelse med udvidelsen bliver der etableret et læhegn på vestsiden af ejendommen. Læhegnet kommer med tiden til at skærme for ejendommen, så den ikke er så synlig i landskabet.

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte husdyrbrug ikke er i modstrid med ønsket om at bevare det åbne landskab og beskytte de landskabelige hensyn, der er beskrevet i kommuneplanens retningslinjer for udviklingen af Ringkøbing-Skjern Kommune. Husdyrbruget vurderes således hverken at skæmme landskabet, have synlige langtrækkende konsekvenser for landskabet eller på anden vis påvirke de landskabelige værdier væsentligt.

2.3 Indretning og drift

Der er stillet vilkår om, at antallet af dyreenheder som gennemsnit per år maksimalt må være 279,50 DE samt med en maksimal forskydning på 5 % mellem de enkelte dyretyper.

DE er beregnet på baggrund af en mælkeydelse på 10.000 EKM (hvor normen er 9.234 kg mælk pr årsko). Den øgede mælkeydelse har kun betydning for beregningen af DE og ikke for beregningerne af kvælstof, fosfor eller ammoniak.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at en eventuel forskydning inden for de enkelte dyretyper i henhold til vilkår, er foreneligt med hensynet til beskyttelse af omgivelserne mod væsentlige gener fra husdyrbruget.

2.3.1 BAT – bedste tilgængelige teknik

Formålet med Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er at medvirke til at værne om natur, miljø og landskab, så udviklingen af husdyrproduktionen kan ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskers livsvilkår og for bevarelsen af

dyre- og plantelivet. Forebyggelse og begrænsning af forurening skal først og fremmest ske ved anvendelse af bedst tilgængelig teknik herunder renere teknologi, dvs., eks. mindre forurenende anlæg, processer og råvarer. BAT er at betragte som en generel ikke stedbunden branchenorm. Dette betyder, at særlige følsomme eller for den sags skyld robuste omgivelser ikke har indflydelse på niveauet ved fastlæggelse af BAT.

Miljøstyrelsen har udarbejdet emissionsgrænseværdier for ammoniak og fosfor for såvel visse typer af eksisterende stalde samt nybyggeri/gennemgribende renoveringer. Disse grænseværdier tager udgangspunkt i, hvad der for branchen anses for økonomisk opnåeligt. Ringkøbing-Skjern Kommune tager ved fastlæggelsen af BAT niveauet for husdyrbruget udgangspunkt i disse emissionsgrænseværdier.

Emissionsgrænseværdi for ammoniak

Ringkøbing-Skjern Kommune har med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier beregnet et BAT emissionsniveau for bedriften på 1.751 kg NH₃. Ammoniakemissionsniveauet ved det ansøgte projekt er 1.732,39 kg NH₃, jf. ansøgningen. Det beregnede emissionsniveau for ammoniak jvf. Miljøstyrelsens vejledende standardvilkår er således overholdt.

Emissionsgrænseværdi for nitrat

Med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune, at den generelle lovgivning i forhold til håndtering af husdyrgødning kan betragtes som værende BAT med hensyn til nitratudvaskning i forbindelse med udbringning.

Emissionsgrænseværdi for fosfor

Der er Miljøstyrelsens vurdering, at der på nuværende tidspunkt ikke findes tilgængelige teknikker eller teknologier, der kan anvendes til at fastlægge emissionsgrænseværdier for fosforudledningen fra malkekvægbesætninger jf. BAT vejledning 2010.

Staldindretning

De nye stalde til køer indrettes med sengebåse og spalter i gangarealet.

Der er skrabere på spalterne og linespil i kanalerne. Skrabere på spalter med linespil i kanalerne reducerer ammoniakfordampningen med 33%. Samtidig reducerer linespillet i gyllekanalerne ammoniakfordampningen, hvorved gulvet har en meget lav ammoniakfordampning på samlet 4%.

I de eksisterende stalde er der dybstrøelse ved småkalvene og tyrekalvene samt i kælvningsafdelingen og aflastningsafdelingen. Ved goldkøerne, køerne ved foderbordet og kvierne 6-25 mdr er der spalter i gangarealet og rundskyl i kanalerne.

Der indsættes ikke skrabere på spalterne i den eksisterende stald, da det vurderes at spalterne ved kvierne og goldkøerne vil være mindre fedtede pga. den fodring disse dyr får. Desuden vurderes det at være uproportionalt at indsætte skrabere i stalden. Herudover vil det være uhensigtsmæssigt at indsætte skrabere på spalterne ved foderbordet (skal køre 6-8 gange pr døgn) da der vil være en stor kotrafik på disse spalter.

For overholdelse af det generelle ammoniakkrav og BAT krav har ansøger i stedet valgt at overdække gyllebeholderen.

Management

Ansøgers beskrivelse

Staldene er indrettet således, at der ikke forekommer luftbevægelser på gylleoverfladen. Pumpning og håndtering af gylle foregår i lukket rørsystem. Pumpning og håndtering af gylle i øvrigt vil oftest foregå indenfor normal arbejdstid.

Der er daglig oprydning i stalde og foderlade. Foderbordet fejes hver dag og gangene fejes efter behov et par gange pr uge.

Malkeanlægget serviceres af leverandør ca. 3 gange årligt, og varmegenindvindingen fra køling af mælken serviceres en gang årligt af leverandør.

Maskinerne til foderhåndteringen serviceres løbende.

Kommunens vurdering:

Som udgangspunkt stilles der vilkår om beredskabsplan og dokumentation af produktion og markdrift. Det vurderes på baggrund af de beskrevne tiltag, at ejendommen lever op til BAT niveauet for denne type bedrift.

Foder

Ansøgers beskrivelse

Foderforbruget på ejendommen er ca. 1,3 mio FE. Foder opbevares i plansiloer, foderlade og i siloer.

Foderet er, ved hjælp af foderplaner, tilpasset de enkelte dyregrupperes aktuelle behov. Derved undgås overforsyning med næringsstoffer, der vil ende som uudnyttede næringsstoffer i gyllen.

På ejendommen anvendes der grovfoder, kraftfoder og mineraler. Grovfoderet består primært af majs- og græsensilage samt halm. Foderet dyrkes på egne og forpagtede arealer.

Kommunens vurdering:

Foderet har indflydelse på udledningen af ammoniak og fosfor. Da BAT niveauerne for disse to parametre er opfyldt med andre tiltag, vurderes det på baggrund af de beskrevne tiltag, at ejendommen lever op til BAT niveauet for denne type bedrift.

Forbrug af energi og vand

Ansøgers beskrivelse

Energi anvendes primært til lys, malkeanlæg, skrabeanlæg og pumpning af gylle. Staldene er med naturlig ventilation og der er derfor ikke energiforbrug til dette. Der anvendes lavenergi belysning i stalden. Udendørslys er kun tændt efter behov.

Vand anvendes til drikkevand samt rengøring af stalde.

Der er opsat flydere i vandkarrene, der sikrer at vandkarrene ikke flyder over. Vandet fra rengøring af malkeanlægget genbruges til vask af malkestalden og opsamlingspladsen, hvorved vandforbruget minimeres.

Ejendommens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Evt. lækager identificeres og reparerer hurtigst muligt.

Der er vandmåler på forbruget af vand, hvilket giver mulighed for at reagere på evt. overforbrug af vand ved f.eks. lækager.

Kommunens vurdering:

Det er kommunens vurdering, at ejendommen skal gennemgås af en energirådgiver for at klarlægge eventuelle muligheder for at nedbringe energiforbruget. Der stilles vilkår herom. Det vurderes på baggrund af de beskrevne tiltag som fx naturlig ventilation, at bedriften lever op til BAT niveauet for denne type bedrift.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning

Ifølge den indsendte kapacitetserklæring er den årlige produktion af flydende gødning ca. 3.525 m³ gylle inkl. drikkevandsspild, vaskevand, vand fra møddingspladsen og vaskepladsen. Regnvand til gyllebeholderen er fratrasket pga. overdækning.

Ifølge ansøgningsmaterialet er der en samlet opbevaringskapacitet for ejendommen på 4.000 m³, hvilket svarer til ca. 13,6 måneders opbevaring. Herudover er der opbevaring i gyllekanalerne i staldene og i fortanke.

Kommunens vurdering:

Som udgangspunkt anses husdyrgødningsbekendtgørelsen for at være BAT-niveauet. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at bedriften lever op til BAT kravet for opbevaring og behandling af husdyrgødning.

Udbringning af husdyrgødning

Husdyrgødning produceret på ejendommen afsættes på egne og forpagtede arealer.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen for udbringning af husdyrgødning er tilstrækkelige til at opfylde kravene til BAT for udbringning.

Ringkøbing-Skjern Kommune anser det i øvrigt for værende BAT, at man tager højde for udbringningsarealernes fysiske karakter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Dvs., eks. jordtype, struktur og hældning, samt forhold som regn, vanding og sædskifte. Der er stillet vilkår om, at udbringning af husdyrgødning ikke må foretages på frossen, vandmættet, oversvømmet, eller snedækket jord, samt forud for varsling om kraftig regn/nedbør. Vilkåret er stillet for at reducere unødigt forurening af vandmiljøet.

Alternativer og fravalg BAT

Fravalget af BAT i den eksisterende stald er velbegrundet, og beregningerne viser desuden, at det ikke er nødvendigt med yderligere tiltag på bedriften for opfyldelse af de vejledende emissionsgrænseværdier.

Konkluderende vurdering af BAT

BAT-vurdering

Der anvendes spaltegulv med linespil og skraber i den nye stald samt gyllebeholderen overdækkes, og derved overholdes kravet til BAT for ammoniak-emission jf. BAT-beregningerne for bedriften.

På baggrund af ovenstående redegørelse for BAT inden for management, staldteknologi, foder, energi- og vandforbrug, opbevaring og udbringning vurderes det, at den konkrete anvendelse af BAT lever op til det, Ringkøbing-Skjern Kommune anser som værende BAT-standard for et husdyrbrug af denne størrelse og dyresammensætning. Samtidig vurderes det, at ansøger har redegjort i tilstrækkelig grad for de alternativer, som har været overvejet i ansøgningen, samt begrundet fravalg af BAT.

2.3.2 Håndtering af regnvand og spildevand

Regnvand ledes til dræn, ca. 2.800 m³ fra eksisterende anlæg og 840 m³ fra den nye stald. Spildevand fra plansiloer udsprinkles på arealer nær siloerne, ca. 1.610 m³. Der søges om særskilt tilladelse her til.

Sanitært spildevand fra bad/toilet etableret i den ny stald ledes til eksisterende septiktank tilknyttet stuehuset. Der søges om særskilt tilladelse her til.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at generel lovgivning samt vilkår i miljøgodkendelsen tager tilstrækkelig hånd om husdyrbrugets håndtering af regnvand og spildevand, således det ikke påvirker omgivelserne væsentligt.

2.3.3 Medicin og olie

Der er stillet vilkår om opsamling af oliespild og opbevaring af spildolie og medicin.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de stillede vilkår samt generel lovgivning er tilstrækkeligt til at beskytte omgivelserne mod væsentlige påvirkninger.

Der gøres opmærksom på, at påfyldning og rengøring af marksprøjten til pesticider skal følge reglerne i bekendtgørelse nr. 268 af 31.3.2009.

2.3.4 Håndtering og opbevaring af affald og døde dyr

Der er stillet vilkår om, at håndtering og opbevaring af affald skal følge Ringkøbing-Skjern Kommunes affaldsregulativer. Det vurderes, at regulativerne giver tilstrækkelig sikkerhed for at undgå forurening af omgivelserne.

Både opbevaring og bortskaffelse af døde dyr er reguleret af bekendtgørelser, som administreres af Fødevarestyrelsen, bek. nr. 558 af 01.06.2011 og nr. 165 af 01.03.2011.

2.3.5 Håndtering af unormale driftssituationer eller uheld

I forbindelse med denne miljøgodkendelse er der udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver, hvorledes der skal reageres i unormale driftssituationer og i tilfælde af uheld med eks. gylle. Der er stillet vilkår om, at beredskabsplanen til enhver tid skal være ajourført.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at udarbejdelse af en beredskabsplan tilskynder ansøger i at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, om der skal ændres i drift eller indretning, således at risikoen for uheld minimeres, samt at omfanget af skaden ved uheld reduceres.

2.4 Begrænsning af eventuelle gener for naboer

2.4.1 Lugt

Der er indsendt beregninger af lugtemissionen fra staldanlæg, hvilke er foretaget efter den nye lugtvejledning samt FMK-modellen. Lugtgeneafstandene (afstande, hvor der kan forventes væsentlig lugtgener) er ifølge ansøgningen som følgende:

Byzone:	230 m
Samlet bebyggelse:	148 m
Enkelt bolig:	73 m

Ifølge ansøgningen er de faktuelle afstande minimum 3372 m til samlet bebyggelse og 515 m til enkelt bolig uden landbrugspligt. Afstanden til den nærmeste byzone (Videbæk) er 426 m.

Ifølge ansøgningen er genekriterierne for byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig overholdt, idet de ligger længere væk end "1,2 gange geneafstanden".

Beregningerne af lugtemissionen viser altså, at geneafstandene fra staldanlægget er mindre end de faktuelle afstande til byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig (uden landbrugspligt).

Der ligger endvidere ikke fremtidig byzone- eller sommerhusområder inden for geneafstanden fra husdyrbruget.

Idet de lovpligtige beskyttelsesniveauer for lugtgener er overholdt, vurderes det, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og andre omkringboende.

2.4.2 Støj

Ansøger har oplyst, at støj fra husdyrbruget ikke er et problem for de omkringboende. Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at støj fra husdyrbruget i fremtiden ikke forventes at blive et problem for de omkringboende, da der er mindst 300 m til nærmeste nabo. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelsen af denne miljøgodkendelse.

Der er i miljøgodkendelsen fastsat vilkår om, at såfremt der skulle opstå støjgener for de omkringboende, og tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal der foretages støjmålinger. Der er endvidere fastsat vilkår om støjniveauer for husdyrbruget.

Herudover henvises der til, at det er god landmandspraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel for at begrænse bl.a. støjgener.

2.4.3 Lys

Lyset i staldene vil være tændt efter behov. Der vil være lys i staldene ca. 12 timer i døgnet i vinterhalvåret og ca. 8 timer i døgnet i sommerhalvåret. Tidsrummet vil variere mellem 04-22. Herudover er der vågelys i staldene om natten, så dyrene kan orientere sig.

Det vurderes, at lys fra ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende, idet der er over 300 m til nærmeste nabo.

2.4.4 Fluer og skadedyr

Der er stillet vilkår om, at der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse, og at foder skal opbevares, så der ikke opstår risiko for tilhold af rotter m.v.. På forlangende skal bekæmpelse af rotter eller lign. foretages af et autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende til at forebygge og løse et eventuelt opstået problem med skadedyr.

2.4.5 Støv

Det forventes ikke, at husdyrbruget vil give anledning til støvgener for de omkringboende. Der er fastsat vilkår til at sikre de omkringboende mod støvgener fra husdyrbruget. Herudover henvises der til, at det er god landmandspraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støvgener.

2.4.6 Trafik, til- og frakørsel

Der kan forventes ca. 260 transporter mere fra ejendommen. Transporterne sker primært udenfor tættere bebygget område

Forøgelsen af transporter er efter Ringkøbing-Skjern Kommunes opfattelse ikke af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener for omkringboende med hensyn til støj, støv eller lugt.

Der er stillet vilkår om hvilke veje, transport af husdyrgødning som udgangspunkt skal foregå ad.

Ved tilsvining af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdskørsler, skal der opstilles skilte, som informerer andre trafikanter om forholdene. Ved arbejdskørslernes ophør skal det offentlige vejareal rengøres jf. Færdselsloven § 14. Det er Politiet, der er myndighed for færdsel på offentligt areal.

Ringkøbing-Skjern kommune vurderer, at ved overholdelse af de generelle krav mht. til transport fastsat i den til enhver tid gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse kan transport af husdyrgødning foregå uden væsentlige gener for omgivelserne. Der er stillet vilkår om, at der ikke må ske transport af husdyrgødning i gennem Videbæk By men transport skal ske af ringvejen omkring byen.

2.4.7 Egenkontrol

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget for egen regning skal eftervise, at de stillede støjkrafter er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj fra husdyrbruget er velbegrundede.

Der er tilsvarende stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelse af lugtkilder, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra anlægget er velbegrundede.

Endeligt er der stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan anmode om nye beregninger af nitratudvaskning til overfladevand og grundvand, fosforoverskud, ammoniakemission, ammoniakdeposition samt lugtgeneafstande.

2.5 Alternative løsninger

2.5.1 Andre muligheder

Ansøger har oplyst, at placeringen af den nye stald og gyllebeholder har været overvejet, men at den valgte placering anses som værende mest hensigtsmæssig i forhold til logistik og det omgivende miljø. I forhold til det omgivende landskab, naboer og andre interessenter i området giver den valgte placering det bedste samlede helhedsindtryk af husdyrbruget efter udvidelsen.

2.5.2 0-alternativ

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning som følge af ansøgte projekt ikke vil påvirke omgivelserne væsentligt (se den øvrige del af miljøvurderingen).

Det er endvidere Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at de socioøkonomiske konsekvenser af 0-alternativet (fastholdelse af konstant produktionsniveau) vil være en begyndende afvikling af produktionen. Samfundsmæssigt vil 0-alternativet derfor kunne betyde færre arbejdspladser dels på slagterierne, men også i virksomheder såsom vognmænd, foderstoffer m.fl.. Det kan som følge af dette 0-alternativ forventes, at samfundets indkomstdannelse mindskes.

2.6 Ophør

Der er stillet vilkår om, at ved ophør skal der træffes de nødvendig foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage til tilfredsstillende tilstand. Der er endvidere stillet vilkår om, at kommunen kan kræve bygninger, gyllebeholdere m.v. fjernet ved ophør.

2.7 Natur og vand

2.7.1 International natur – beskrivelse

De internationale naturbeskyttelsesområder er en samlet betegnelse for EF-Habitatområder, EF-Fuglebeskyttelsesområder og Ramsarområder. Hvert internationalt naturbeskyttelsesområde består af et eller flere af disse udpegede områder.

Habitatområderne og Fuglebeskyttelsesområderne, der er udpeget på grundlag af EU's naturdirektiver, udgør tilsammen Natura 2000, der er et økologisk netværk af beskyttede områder i hele EU. Ramsarområderne er udpeget på grundlag af Ramsarkonventionen om beskyttelse af vigtige vådområder. Ramsarområderne ligger alle indenfor grænserne af fuglebeskyttelsesområder, og beskyttelsen er dækket ind af EU-beskyttelsen.

Direktiverne fastsætter et overordnet mål for at sikre eller genoprette en gunstig bevaringsstatus for naturtyper og dyre- og plantearter inden for de internationale naturbeskyttelsesområder. Danmark er forpligtet til at sikre, at der ikke sker en forringelse af status i de udpegede områder og til at iværksætte, hvad der er nødvendigt for at opnå de fastsatte mål.

Habitatdirektivet rummer også regler om at beskytte særlige arter, både i og udenfor Natura 2000-områder. Det er de såkaldte bilag IV-arter. Disse arter (flere padder, markfirben, odder, hasselmus m.fl.) må ikke få beskadiget deres yngle- eller rasteområder.

Målsætningen for Habitat- og Fuglebeskyttelsesområderne er at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, de er udpeget for. For Ramsarområder er målsætningen, at beskyttelsen fremmes.

En art anses for at have gunstig bevaringsstatus, når undersøgelser peger på, at arten på lang sigt vil opretholde sig selv som levedygtig bestand, samt artens udbredelsesområder sandsynligvis ikke er i tilbagegang.

Ringkøbing Fjord

Husdyrbruget og alle udbringningsarealer ligger i oplandet til Ringkøbing Fjord. Størstedelen af Ringkøbing Fjord, nærmere bestemt området syd for en linje mellem Ringkøbing og Hvide Sande inkl. den yderste del af Skjern Å, er udpeget til EF-habitatområde (H61, H62), EF-fuglebeskyttelsesområde (F43) og Ramsarområde, (R2).

Området er karakteriseret af den store lavvandede brakvandsfjord og de tilhørende strandengsarealer, hvoraf nogle er græssede af kreaturer og andre ligger som urørt rørskov. På vestsiden af fjorden ligger rækken af klitter som afgrænser fjorden fra Vesterhavet. Her findes en flot mosaik af grøn og grå klit blandet med klithede og fugtige klitlavninger. Fjorden har forbindelse til Vesterhavet gennem slusen ved Hvide Sande. I den østlige del af Ringkøbing Fjord ligger den ofte oversvømmede ø, Klægbanken, der er bevokset med tagrør, samt strandsump- og strandengsplanter. På fjordens østside har Skjern Å sit udløb.

Der er knyttet en række plante og dyrearter til fjorden. Her kan nævnes bl.a. at både flod- og havlampret, maj- og stavsild samt laksen benytter fjorden i forbindelse med deres vandring til potentielle ynglelokaliteter i vandløbene. Odderen er ligeledes at finde flere steder i tilknytning til fjorden og planten vandranke findes i to kanaler, som løber ud i den sydlige ende af fjorden.

Fjorden udgør også et af landets vigtigste yngle- og rasteområder for en lang række fugle. Rørdrum og skestork yngler i rørskovsområderne og ternerne yngler på strandene og de lave øer i fjorden. Svaner, gæs og ænder bruger fjorden som rasteområde i træksæsonen. Det samme gør en række af rovfuglene, dog med undtagelse af rørhøg som yngler i områderne langs fjorden. Tipperhalvøen er landets vigtigste yngle- og rasteområde for en række truede engfugle. Således yngler en stor del af den danske bestand af alm. ryle og brushane på Tipperhalvøen.

Udpegningen som EF-habitatområde er sket på grundlag af følgende naturtyper og arter:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 62		
Naturtyper:	Flodmunding (1130)	Klitlavning (2190)
	Lagune (1150) *	Kransnålsø (3140)
	Strandeng (1330)	Næringsrig sø (3150)
	Forklit (2110)	Brunvandet sø (3160)
	Hvid klit (2120)	Vandløb (3260)
	Grå/grøn klit (2130) *	Tør hede (4030)
	Klithede (2140) *	Tørvelavning (7150)
	Havtomklit (2160)	Rigkær (7230)
	Grårisklit (2170)	
	Havlampret (1095)	Laks (1106)
	Flodlampret (1099)	Odder (1355)
	Majsild (1102)	Vandranke (1831)
	Stavsild (1103)	
Arter:		

Udpegningen som EF-fuglebeskyttelsesområde er sket på grundlag af følgende arter:

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 43 (Y: ynglefugle, T: trækfugle)		
Fugle:	Rørdrum (A021) Y	Stor skallesluger (A070) T
	Skestork (A034) Y	Havørn (A075) T
	Knopsvane (A036) T	Rørhøg (A081) Y
	Pibesvane (A037) T	Blå kærhøg (A082) T
	Sangsvane (A038) T	Vandrefalk (A103) T
	Kortnæbet gås (A040) T	Plettet rørvagtel (A119) Y
	Grågås (A043) T	Blishøne (A125) T
	Bramgås (A045) T	Klyde (A132) T/Y
	Mørkbuget knortegås (A046) T	Almindelig ryle (A149) T/Y
	Gravand (A048) T	Brushane (A151) Y
	Pibeand (A050) T	Lille kobbersnepe (A157) T
	Krikand (A052) T	Splitterne (A191) Y
	Spidsand (A054) T	Fjordterne (A193) Y
	Skeand (A056) T	Havterne (AA194) Y
	Hvinand (A067) T	Mosehornugle (A222) Y

Ifølge forhøringsmaterialet til "Forslag til Natura 2000 plan 2009-2015, Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen" er arealreduktion eller fragmentering for rigkær og tørvelavning en trussel. Den luftbåren kvælstofdeposition overskrider den laveste ende af tålegrænsen for klitnaturtyperne tør hede og tørvelavning. Udtørring som følge af dræning og grøftning udgør især en trussel mod strandengene og de ferske enge. Næringsstofbelastning af kystlagunen Ringkøbing Fjord udgør en alvorlig trussel, og der er stadig en for stor tilførsel af næringssalte fra oplandet. På en række lysåbne naturtyper er opvækst eller tilgroning med uønsket træer, buske og/eller invasive arter en trussel. Manglende pleje/afgræsning af arealer med strandeng eller fersk eng er et problem for en række af de ynglende fugle samt af de rastende og fouragerende trækfugle. Slusepraksis i Hvidesande har en stor indflydelse på saliniteten af fjordvandet og vandstanden i fjorden. Udover lagune naturtypen er specielt strandengene afhængige af saltvands-påvirkning, og denne naturtypes udbredelse og tilstand relaterer derfor til slusepraksis. Mange arter, især ynglefugle, stiller også specifikke krav til salinitet og vandstandsforhold. Fysisk påvirkning som følge af nuværende og tidligere regulering og vedligeholdelse betyder, at flere af de nedre dele af de mindre vandløb i området generelt er præget af fysisk dårlige forhold. Forstyrrelse i form af menneskelig aktivitet kan udgøre en trussel mod fuglene. Rovdyr i form af bl.a. ræv og mink er en trussel mod flere af de ynglende fuglearter.

Ifølge forhøringsmaterialet til "Forslag til Natura 2000 plan 2009-2015, Ringkøbing Fjord" er naturtyperne og arter inden for Natura 2000-området vurderet til at have de prognoser, der er angivet i nedenstående tabel. Bevaringsstatus for naturtyper og arter er en vurdering af, hvordan deres tilstand vil være i fremtiden, såfremt der ikke sker ændringer i udnyttelsen og i de trusler, der eksisterer i dag. Der er tale om en prognose for arternes og naturtypernes udviklingsretning.

Prognosen	Naturtype eller art
Gunstig eller vurderet gunstig	Odder, rørdrum, skestork, rørhøg, havørn, blå kærhøg, vandrefalk, krikand, grågås, bramgås og laks
Ugunstig eller vurderet ugunstig	Lagune (Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen), strandeng, arealer med klitnaturtyper, vandløb, tør hede, tørvelavning, rigkær, vandranke (Falen Å), plettet rørvagtel, almindelig ryle, klyde, brushane, splitterne, havterne, fjordterne, mosehornugle, knopsvane, sangsvane, pibesvane, kortnæbbet gås, mørk- buget knortegås, gravand, pibeand, spidsand, skeand, hvinand og blishøne
Ukendt	Flodmundinger, kransnålalge-sø, næringsrig sø, brunvandet sø, damflagermus, havlampret, flodlampret, stavsil, majsild, stor skallesluger og lille kobbersnepe

2.7.2 Vandmiljøet

Kvaliteten af vandmiljøet i søer og fjorde er påvirket af for store tilførsler af næringsstoffer, der medfører øget vækst af planktonalger og enårige alger som eks. søsalat. Ved for store tilførsler af næringsstoffer reduceres sigtddybden i vandet, bundvegetationen, som eks. ålegræs reduceres, opvækstmuligheder for fisk forringes og risikoen for iltsvind øges til skade for plante- og dyrelivet. Generelt tilføres markerne flere næringsstoffer, end der fjernes med afgrøderne. Etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug kan give anledning til et øget tab af næringsstoffer til vandmiljøet. Transporten af næringsstoffer fra arealerne kan ske via udvaskning til grundvandet, som dernæst føder vandløb, søer og fjorde eller ske som overfladeafstrømning via dræn eller direkte til vandløb, søer og fjorde.

Vandløb

En del af husdyrbrugets arealer ligger ved eller i oplandet til de målsatte vandløb Abildå (B2), Egeris Mølle Å (C), og Vandløb v/Fruergård (C). Ifølge Kommuneplanen for Ringkøbing-Skjern 2009-2021 må vandløbene ikke anvendes til formål, der hindrer opfyldelse af de fastsatte målsætninger i Kommuneplanen. Vandløbet opfylder ikke målsætningen.

Vandløb

B₂: B₂-målsatte vandløb er vandløb med laksefiskevand. De fysiske forhold i vandløbene er gode, men det vurderes, at der ikke findes egnede gydeforhold for laksefisk. Vandløbene fungerer som levested for især større laksefisk.

C: C-målsatte vandløb er vandløb som primært anvendes til afledning af vand. De fysiske forhold er stærkt forringede som følge af ringe vandbevægelse, kanalisering, dårlig substratforhold mm.

Der gøres hermed opmærksom på, at der i henhold til bekendtgørelse nr. 927 fra 24.9.2009 af lov om vandløb § 69 stk. 1, gælder følgende for flere af husdyrbrugets udbringningsarealer, som ligger ned til vandløb:

- *Dyrkning, jordbehandling, plantning, terrænændring, anbringelse af hegn og opførelse af bygværker må i landzone ikke foretages i en bræmme på 2 m.*

Det betyder, at der er krav om 2 m dyrkningsfrie bræmmer langs de vandløb, der er angivet som "2 m bræmme ved vandløb" på bilag 5. Det er ansøgers pligt at oplyse eventuel gyllemodtager om forhold vedrørende vandløbsbræmmer og sikre, at det bliver overholdt på husdyrbrugets udbringningsarealer.

2.7.3 Jordtype og eventuelle dræn

Husdyrbrugets ejede/forpagtede udbringningsarealer består af i alt 126,70 ha, der er fordelt som angivet i nedenstående tabel:

Antal hektar	Jordbund	Drænet	Opland
10,31	JB1, Grovsandet jord	Ja	Ringkøbing Fjord
116,39	JB4, Fin lerblandet jord	Ja	Ringkøbing Fjord

2.7.4 Sædskifte

På alle marker er der valgt et K12 sædskifte, hvilke svarer til referencesædskiftet for husdyrbruget ved anvendelse af forhøjet harmonital.

Eftersom ansøger har valgt samme sædskifte som referencesædskiftet for alle marker, er beregningerne af kvælstofudvaskningen og fosforoverskuddet foretaget på baggrund af referencesædskiftet. Der er derfor ikke stillet krav til specifikke sædskifter, idet ansøger ikke har anvendt "sædskifte" som virkemiddel for at reducere udvaskningen af næringsstoffer til vandmiljøet.

2.7.5 Bilag IV-arter

EU-medlemslandene skal i henhold til Habitatdirektivets artikel 12 indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder eller udenfor. Disse arter fremgår af Habitatdirektivets bilag IV. For dyrearterne er der bl.a. forbud i mod beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder og i mod forsætlig forstyrrelse af arterne, i særdeleshed i perioder hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer eller vandre. For planterarterne er der bl.a. forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Ringkøbing-Skjern Kommune har ingen aktuelle registreringer af plantearter, der står på Habitatdirektivets Bilag IV, på ejendommens udbringningsarealer. Det er endvidere Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at plantearterne næppe findes på udbringningsarealerne.

Følgende dyrearter kan tænkes at forekomme i Ringkøbing-Skjern kommune: Småflagermus, Markfirben, Odder, Spidssnudet frø og Strandtudse samt visse vandtilknyttede insekter. Arterne er næppe tilknyttet driftsbygningerne, men nedenstående arter kan muligvis have levested, fødesøgningsområde eller opholdssted i habitater tilknyttet eller i nærheden af udbringningsarealerne:

- Småflagermus: Ud fra småflagermus' levevis vurderes det, at de ikke påvirkes negativt af driften af husdyrbruget.
- Odder: kan forekomme i nærområdet i tilknytning til vandløb, sø eller fjord, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.
- Markfirben: er udbredt i store dele af landet, men trues næppe af driften af husdyrbruget.
- Visse vandtilknyttede insekter: kan være tilknyttet nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger dog ingen aktuelle registreringer. Disse påvirkes negativt, når vandmiljøerne næringsstofberiges eller gror til.
- Spidssnudet frø og strandtudse: kan forekomme i nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger ingen aktuelle registreringer. Padder påvirkes negativt, når vandmiljøerne næringsstofberiges eller ændrer karakter.

Paddernes livscyklus forudsætter adgang til ynglesteder, sommerlevesteder og overvintringssteder. Disse forskellige levesteder ligger for nogle arter tæt sammen, mens andre arter gennemfører længere sæsonvandring imellem levestederne. De mest udbredte bilag IV-arter forekommer typisk i moser, enge, klitter, heder/hedemoser, små græsningsfolde, haver, dyrkede marker eller græsbevoksede steder i skove. Spidssnudet frø er udbredt i hele landet, hvis der er vandhuller i eller nær et projektområde, kan man som udgangspunkt altid forvente forekomst af spidssnudet frø, indtil det modsatte er sandsynliggjort. Kommunen skal derfor vurdere, om planer eller projekter kan påvirke forekomst af spidssnudet frø, hvor anlægsprojekter eller lignende berører arealer nær alle former for ferske vådområder.

Der forekommer ingen vandhuller på udbringningsarealerne eller umiddelbart op til udbringningsarealerne som kommunen vurderer, kan være egnet som ynglesteder, sommerlevesteder og overvintringssteder for padder, idet vandhullerne på udbringningsarealerne ligger isoleret fjernt fra naturarealer og andre vandhuller. Der sker derfor ingen kolonisering af padder til vandhullet.

Der vurderes ikke at være bilag IV-arter på husdyrbrugets arealer. Derfor vurderes det, at husdyrbruget og driften af dette ikke vil medføre negativ påvirkning af padder eller andre bilag IV-arter.

2.7.6 Risikoarealer

Tilførslen af fosfor fra markerne til overfladevand sker hovedsagligt ved overfladisk afstrømning, udvaskning via dræn, brinkerosion, direkte grundvandsafstrømning og sand/jordfygning. En fortsat nettotilførsel af fosfor til jorden øger risikoen for øget tilførsel af fosfor til vandmiljøet, idet jordens evne til at tilbageholde fosfor falder som følge af øgede akkumulering. Ved overfladiske transportprocesser tabes der også mere fosfor til vandmiljøet i takt med, at fosforindholdet i overjorden stiger.

Effekten af husdyrudvidelser på fosforafstrømningen til vandområder er vanskelig at kvantificere. Analyser i det tidligere Ringkjøbing Amt viser dog en klar sammenhæng mellem fosforkoncentrationen i vandløb og husdyrtætheden. Således stiger fosforkoncentrationen og dermed transporten jo større husdyrtæthed, der er i oplandet.

Landbrugsdriften på arealer, som enten skrånede eller afvandede, bør tilrettelægges således, at fosfortilførslen til vandområderne minimeres.

Der er ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer, som skrånede 6 grader eller derover mod vandområder. Det er derfor vurderet, at der ikke er særlig risiko for overfladestrømning af fosfor fra husdyrbrugets udbringningsarealer til vandmiljøet.

2.7.7 Fosforbelastning til vandområde

Husdyrlovens generelle fosforbeskyttelse

Risikoen for tilførsel af fosfor til vandmiljøet er bl.a. bestemt af fosforpuljen i jorden, jordtype og dræningsforhold, hvilke beskyttelsesniveauerne i husdyrloven er fastlagt på baggrund af. Beskyttelsen af vandområderne mod fosfor er rettet mod oplande til Natura 2000-områder, der er overbelastet med fosfor jf. Miljøstyrelsens fosforkort. (På bilag 6 ses udbringningsarealerne i forhold til potentielle fosforklasser (P-klasser)).

Ifølge ansøgningen afvander alle udbringningsarealerne til Natura 2000-området Ringkøbing Fjord.

De ejede/forpagtede udbringningsarealer er ifølge ansøgningen beliggende på (JB1) og (JB4) jorde.

18,73 ha ligger i "P-klasse 2", som er drænede/grøftede lavbundsarealer ikke okkerklasse 1. For disse udbringningsarealer er der generelt krav om, at fosforoverskuddet ikke må øges.

Ifølge ansøgningen ligger 107,98 ha af udbringningsarealerne i "P-klasse 0". Disse arealer udløser derfor ikke som udgangspunkt skærpede krav til husdyrbrugets fosforoverskud, idet de generelle harmoniregler generelt anses tilstrækkelige til beskyttelse af Natura 2000-området mod fosfortilførsel fra arealerne.

Det fosforoverskud, som kan tillades fra husdyrbrugets arealdrift, skal regnes på bedriftsniveau og eventuelle vilkår vedrørende fosforoverskud skal (jf. Vejledning fra Skov og Naturstyrelsen, 2006, Tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug) knytte sig til bedriftsniveau.

Ifølge ansøgningen tilføres der via husdyrgødningen 33 kg P/ha/år til arealerne og der fraføres via afgrøderne 25,4 kg P/ha/år fra arealerne. Det giver et gennemsnitligt fosforoverskud på 7,6 kg P/ha/år. Ifølge ansøgningen overholdes husdyrlovens generelle fosforbeskyttelsesniveau, idet overskuddet på bedriftsniveau er 9,1 kg P mindre end det lovpligtige fosforoverskud. Dette niveau overholder ansøgte projekt ifølge ansøgningen ved at nedsætte DE pr ha fra 2,3 DE til 2,21 DE pr ha.

Særskilt vurdering af fosforbeskyttelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune er ikke i besiddelse af en viden om, at arealerne eller recipienten (Ringkøbing Fjord) er mere fosforsårbare, end det der ligger til grund for Miljøstyrelsens fosforkort og husdyrlovens beskyttelsesniveauer.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at den generelle lovgivning er tilstrækkelig til at beskytte Ringkøbing Fjord mod en væsentlig påvirkning med fosfor fra husdyrbrugets drift.

I den konkrete sag vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune, at der ikke er særlige forhold, der kan begrunde en yderligere fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til fosfor, idet det og de stillede vilkår vurderes tilstrækkelige til at sikre at husdyrbruget i sig selv samt i sammenhæng med andre projekter ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af det internationale beskyttelsesområde Ringkøbing Fjord.

2.7.8 Nitrat til overfladevand

Kvælstofafstrømningen fra marker afhænger af vandafstrømningen og dermed af nedbørsmængderne. Når der korrigeres for variationen i afstrømningen, er det sket et tydeligt fald i kvælstoftilførslen til Ringkøbing Fjord siden 1992, hvilket må tilskrives

effekten af tiltag til nedbringelse af kvælstofbelastningen fra især landbruget. Effekten af tiltagene er dog ikke større end, at de senere års generelle tendens til en stigning i nedbørsmængderne og dermed ferskvandafstrømningen delvist modvirker effekten af tiltagene til reduktion af kvælstofbelastningen.

Husdyrlovens generelle nitratbeskyttelse

I husdyrloven er beskyttelsen af vandområderne mod nitratudvaskningen rettet mod oplande, der afvander til de mest kvælstofsårbare Natura 2000-områder jf. Miljøstyrelsens Nitratklassekort. Arealer som hører under kategorierne "Nitratklasse I, II eller III" er omfattet af krav om lavere husdyrtryk pr. hektar end de generelle harmoniregler giver mulighed for (dog med visse modifikationer).

Alle udbringningsarealer ligger i oplandet til Ringkøbing Fjord, som er et kvælstofsårbart Natura 2000-område. Udbringningsarealerne ligger dog ikke i nitratklasserne I, II eller III, hvilket betyder, at nitratudvaskningen fra arealerne til overfladevandet som udgangspunkt er reguleret af de generelle harmoniregler, som ifølge ansøgningen er overholdt.

Ifølge ansøgningen kan der på ejede og forpagtede arealer tillades et husdyrtryk på 2,3 DE/ha, hvilke svarer til, at kvælstofbelastningen til overfladevandet (DE_{max}) er 49,2 kg N/ha/år. Det ansøgte husdyrtryk er 2,21 DE/ha, hvilke svarer til, at kvælstofbelastningen til overfladevandet (DE_{reel}) er 49,0 kg N/ha/år.

Husdyrlovens beskyttelsesniveau for nitratudvaskning til overfladevandet er dermed overholdt ifølge beregning foretaget i ansøgningssystemet.

Beskyttelsesniveauet for nitrat til overfladevand i husdyrloven er midlertidigt og er fastlagt på grundlag af fremskrivninger, der viser, at husdyrproduktionen er konstant, men samles på færre og større husdyrbrug. Beskyttelsesniveauerne er endvidere ifølge Miljøstyrelsen fastlagt ud fra vandområdernes sårbarhed samt ud fra risikoen for udvaskning af nitrat fra rodzonen til vandområdet (reduktionspotentialet). Beskyttelsen sikrer, at i områder med et ringe eller meget ringe N-reduktionspotentiale sker der en skærpet regulering, der samlet set vil nedbringe udvaskningen til de sårbare vandområder.

Husdyrlovens fastlagte beskyttelsesniveauer udgør en grænse for, hvornår der som udgangspunkt vil ske en væsentlig virkning på miljøet, både fra ansøgte projekt i sig selv samt fra ansøgte projekt i sammenhæng med andre planer og projekter. Ifølge Miljøstyrelsen har husdyrloven med andre ord indarbejdet både væsentlighedskriterier og kumulationskriterier, så det sikres, at det kun undtagelsesvis er nødvendigt at skærpe kravene ud over de fastlagte beskyttelsesniveauer for nitrat til overfladevandet.

Ringkøbing Fjord

Husdyrbruget har 126,70 ha udbringningsareal beliggende i oplandet til Ringkøbing Fjord.

Ca. 2/3 del af oplandet til Ringkøbing Fjord er landbrugsareal, hvilket svarer til ca. 230.073 ha landbrugsareal i oplandet til Ringkøbing Fjord. Udbringningsarealet udgør ca. 0,06 % af det samlede landbrugsareal i oplandet til Ringkøbing Fjord. Den årlige tilførsel af kvælstof fra landbruget til Ringkøbing Fjord er ifølge basisanalysen "Ringkøbing Fjord" anslået til 2752 tons/år.

Ifølge ansøgningen vil der være en total (handelsgødning- og husdyrgødningsbetinget) udvaskning til overfladevandet (DE_{reel}) på 49,0 kg N/ha/år. Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at reduktionspotentialet i området ligger i intervallet 76-100 %. Det giver en nitratudvaskning på maksimalt 11,8 kg N/ha/år (76%), svarende til en samlet udvaskning på ca. 1490 kg kvælstof/år fra arealerne.

Nitratudvaskningen fra den udbragte gødning svarer derved til 0,54 promille af den samlede landbrugsrelaterede nitratudvaskning til Ringkøbing Fjord.

Miljøstyrelsen har udarbejdet et notat (dateret d. 24. juni 2010). Det fremgår af notatet, at udbragt husdyrgødning der bidrager med mindre end 1 % af den samlede kvælstofbelastning fra oplandet til et lukket bassin, ikke vurderes at medføre en væsentlig virkning på Natura 2000-området under forudsætning af, at dyretrykket i oplandet er uændret. Det er også en forudsætning at der ikke er andre kilder til nitratudvaskningen end husdyrproduktionen, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra oplandet siden 2007.

Nyeste data fra Miljøstyrelsen (dateret d. 3. marts 2011) viser imidlertid, at i hele oplandet til Ringkøbing Fjord, og dermed indenfor kommunens grænser, er husdyrintensiteten i perioden fra 2007 til 2010 steget. Stigningen er på 2,52 % fra 233.248 DE i 2007 til 239.135 DE i 2010.

I henhold til Miljøstyrelsen seneste notat *Supplement til den digitale husdyrvejledning om kommunernes opgørelse af dyretryk* af 28. februar 2011, så kan kommunen dog som udgangspunkt se bort fra dyretrykstallet, hvis udviklingen er under en 5 pct. stigning sammenlignet med 2007. Dette skyldes, at Miljøstyrelsen vurderer, at usikkerheden i CHR-dataene er på 5 -10 pct. Ydermere vurderer Miljøstyrelsen, at en stigning under 5 pct. i dyretrykket ikke er problematisk i forhold til Habitatdirektivet, da en så lille forøgelse i mængden af dyreenheder og dermed husdyrgødning til markerne ikke vil give en merbelastning i vandområdet på over 1 pct. i den periode, hvor det øgede dyretryk er til stede.

Ringkøbing-Skjern kommune har ikke fundet andre kilder, som kan bidrage til en stigning i nitratudvaskningen:

- For alle dambrugene i oplandet til Ringkøbing Fjord gælder, at der ikke er givet tilladelse til merudledning af nitrat siden 90'erne.
- Data fra Naturstyrelsen over spildevandsudledningerne viser, at der siden 2007 er sket et fald på gennemsnitlig 47,99 tons i udledning af nitrat til Ringkøbing Fjord. Hvad angår spildevand fra det åbne land, så er det primært nedsivningstilladelser der gives, og kun i få tilfælde, hvor andet ikke har kunnet lade sig gøre, er der givet tilladelse til minirensningsanlæg. Derudover vil kommunen fra og med år 2011 give påbud til ejere med direkte udledning til sårbar recipient om, at de inden for en given tidsfrist skal have etableret nedsivningsanlæg. Det er derfor kommunens opfattelse, at udvaskningen af nitrat fra spildevand i det åbne land til Ringkøbing Fjord har været faldende inden for den sidste årrække og vil blive ved med at falde de kommende år.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på ovenstående grundlag, at et kvælstofbidrag i størrelsesorden 0,54 promille til Ringkøbing Fjord ikke vil påvirke Natura 2000-området Ringkøbing Fjord væsentligt.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer desuden, at der i den konkrete sag ikke er særlige forhold, der kan begrunde en yderligere fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i husdyrloven i forhold til kvælstof, idet beskyttelsesniveauet og de stillede vilkår vurderes tilstrækkelige til at sikre, at husdyrbruget i sig selv samt i sammenhæng med andre projekter ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af det internationale naturbeskyttelsesområde Ringkøbing Fjord. Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at husdyrloven således er tilstrækkelig til at beskytte Ringkøbing Fjord mod en væsentlig påvirkning med kvælstof fra husdyrbrugets drift.

2.7.9 Ammoniak

Generelt krav om reduktion af ammoniak fra husdyrbrug

Husdyrbruget er omfattet af krav om reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager i forhold til bedste staldsystem med normtal 2005/2006 som udgangspunkt.

Reduktionskravet for husdyrbruget er 25 % dog med visse modifikationer jf. lovgivningen.

Sigtet med krav om reduktion af ammoniaktabet fra husdyrbrug er at sikre, at der både generelt og specifikt i forhold til beskyttede naturtyper og internationale forpligtigelser sker en forstærket fortsat reduktion af ammoniakbelastningen (baggrundsbelastningen) på Danmarks natur.

Husdyrbruget taber ifølge ansøgningen 99 kg N mindre end det lovpligtige krav foreskriver. Dvs., at det lovpligtige ammoniakreduktionskrav for husdyrbruget er opfyldt.

Individuelt krav til ammoniakbelastning på ammoniakfølsomme naturområder

§ 7-naturområder

Beskyttelsen af naturområder mod ammoniakdeposition er i husdyrloven rettet mod områder, der er omfattet af lovens § 7, og som betegnes som "særlige naturområder". Derudover har Ringkøbing-Skjern Kommune udpeget nogle naturområder, der også vurderes som særlige ammoniakfølsomme (anden kvælstoffølsom natur) og disse skal beskyttes mod ammoniakdeposition på lige fod med § 7 naturområderne.

Inden for såkaldte "bufferzoner" til disse naturområder må merbelastningen af ammoniak ikke overskride fastlagte beskyttelsesniveauer. Bufferzone I er inden for 0 - 300 m, og bufferzone II er inden for 300 - 1000 m, fra disse naturområder.

Er hele, eller dele af husdyrbrugets anlæg placeret inden for bufferzone I kan der ikke tillades en merbelastning fra det samlede anlæg. Den tilladte merbelastning i bufferzone II afhænger af antallet af eventuelt andre husdyrbrug med husdyrproduktion større end 75 DE i samme bufferzone og nærmere end 1000 meter fra det anlæg, der miljøgodkendelses.

Husdyrbrugets anlæg ligger uden for bufferzone I og bufferzone II. Det nærmeste § 7-område /anden kvælstoffølsomme naturområder ligger mere end 5 km fra anlægget. På grund af den store afstand til nærmeste §7-område/anden kvælstoffølsomme naturområde vurderer kommunen, at der ikke er nogen merlastning med kvælstof til naturområderne.

Ingen af udbringningsarealerne ligger inden for 1000 m til naturområder omfattet af § 7 i loven samt anden kvælstoffølsom natur. Den korteste afstand fra udbringningsarealerne til det nærmeste § 7-område /anden kvælstoffølsomme naturområder er 3,7 km. På grund af den store afstand til nærmeste §7-område/anden kvælstoffølsomme naturområde vurderer kommunen, at der ikke er nogen merlastning med kvælstof til naturområderne som følge af gylleudbringning på arealerne.

Andre naturområder

Spredt om ejendommen forekommer der arealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Den § 3-beskyttede natur er omfattet af et generelt forbud mod tilstandsændringer. Kommunen kan dog i helt særlige tilfælde dispensere fra dette forbud. Ferske enge og overdrev må dog anvendes som før Naturbeskyttelseslovens ikrafttræden i 1992. Driften af disse arealer må ikke intensiveres i forhold til driften før 1992, hvilket bl.a. indebærer, at ferske enge og overdrev højst må tilføres samme mængde gødning som i perioden op til 1992. På Miljøportalen (<http://www.miljoportal.dk/>) kan du se de § 3-beskyttede

naturområder i nærheden af din ejendom (Ringkøbing-Skjern Kommune gør dog opmærksom på, at registreringerne kun er vejledende).

Ringkøbing-Skjern Kommune er allerede belastet med atmosfærisk kvælstof, der kan udgøre en trussel for den beskyttede natur. Denne belastning kaldes baggrundsbelastningen, og er ifølge Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) i 2008 beregnet til 15,9 kg N/ha/år i området omkring anlægget.

Kommunen har vurderet tilstanden og områdernes værdi som regionale og lokale naturområder i kommunens netværk af natur, samt eventuelle forekomster af fredede, rød- eller gullistede plante- eller dyrearter.

Natur i forhold til anlægget

Inden for ca. 1000 m fra staldanlægget er der følgende registrerede naturområder omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven:

Naturtype	Afstand fra anlæg	retning	N-dep beregning
Vandhul	635 m	Sydøst	nej
Vandhul	680 m	Sydøst	nej
Vandhul	750 m	Sydøst	nej
Mose	980 m	Sydvest	Ja
Mose	1019 m	Sydvest	Ja

Vandhullerne indenfor 1000 meter af staldanlægget ligger omkranset af udbringningsarealer, hvorfra der forventes en vis næringsstofpåvirkning. Vandhullerne forventes ikke at være særligt kvælstoffølsomme og sårbare overfor ammoniak fra staldanlægget. Vandhullerne ligger heller ikke op ad naturarealer, hvorved de ikke forventes at være egnede levesteder for padder.

Ca. 1000 meter fra staldanlægget ligger Egeris Mølleå, som omkranses af mose og kær. Området er B-målsat i kommuneplanen. For B-målsatte områder er målet at arbejde aktivt for en gunstig bevaringsstatus for områdernes plante- og dyreliv. Området blev besigtiget i 2006 og vurderes meget artsrig. Der blev registreret følgende arter: lysesiv, mosebunke, kærtidsel, kærdueurt, lavranunkel, stor nælde, butbladet skræppe, gråpil, smalbladet kæruld, næbstar, mosepors, rundbladet soldug, græsbladet fladstjerne, benbrækslægten, kærnerre, grå star, bredbladet dunhammer, almindelig star, hvid næbfrø, fløjlsgræs, tranebær, markfrytle, vellugtende gulaks, almindelig syre, dunbirk, klokkelyng, tormentil, duskfredløs, trindstænglet star, glanskapslet siv, hirsestar, rosmarinlyng, engviol, liden siv, spids spydmos, tørvemosslægten, almindelig filtmos.

Områdets tålegrænse vurderes at være i intervallet 10-15 kg N/ha/år. Der er foretaget to beregninger til naturområdet. Beregningerne viser, at der er en merbelastning med kvælstof til området som følge af projektet på 0,0 kg N/ha/år. Til den nærmeste del af naturområdet er beregnet en total deposition på 0,1 kg N/ha/år.

Idet der er tale om ingen merbelastning og en meget lav totaldeposition af ammoniak på naturområderne, vurderer kommunen at udvidelsen eller husdyrbruget ikke vil medføre en forringelse af naturtilstanden på de kvælstoffølsomme moser og kær i området ved Egeris Mølleå. Kommunen kan derfor ikke begrunde en skærpelse (efter §12, stk. 2 i bekendtgørelsen til husdyrloven), der rækker udover det generelle ammoniakbeskyttelsesniveau indarbejdet i husdyrloven. Baggrundsbelastningen i området er høj (15,9 kg N/ha/år). Baggrundsbelastningen er så høj, at kommunen vurderer, at denne i sig selv påvirker de sårbare moser og kær negativt. Intentionen med den nye husdyrlov er, at baggrundsbelastningen vil falde som følge af det generelle ammoniakbeskyttelsesniveau indarbejdet i husdyrloven. Ringkøbing-Skjern

Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at der ikke er tale om særlige tilfælde, og at den faldende baggrundsbelastning vil skabe mere gunstige forhold for naturområderne.

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er Borris Hede, der ligger ca. 15 km fra staldanlægget. I kraft af den store afstand til området er det vurderet, at udvidelsen samt det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig ammoniakpåvirkning af Borris Hede.

Herudover er det Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at der ikke er andre internationale naturbeskyttelsesområder, der ikke er beskyttet tilstrækkeligt mod ammoniak fra det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug. Vurderingen er baseret på baggrund af de store afstande til de øvrige internationale naturbeskyttelsesområder.

Natur i forhold til udbringningsarealerne

Ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer er registreret som beskyttede naturtyper. Men enkelte af udbringningsarealerne ligger umiddelbart op til §3 beskyttede naturområder (se bilag 5). Der er tale om en §3 mose og enkelte vandhuller og ingen af udbringningsarealerne skråner mere end 6 grader ned mod §3 beskyttet natur. Mosens og vandhullernes naturtilstand er vurderet ud fra luftfoto, og tålegrænsen vurderes at ligge på 20 kg N/ha/år. Kommunen vurderer derfor ikke området som særligt kvælstoffølsomt. Vandhullerne ligger alle tilknyttet markarealer og vurderes heller ikke at være særligt kvælstoffølsomme.

Samlet vurdering

Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) har rådgivet om det faglige grundlag til fastsættelsen af beskyttelsesniveauet for ammoniak i husdyrlovgivningen. Det er således ifølge Miljøstyrelsen kun helt undtagelsesvist nødvendigt at stille yderligere, skærpede krav i forhold til ammoniak. Miljøministeriet har endvidere oplyst i brev af 6. juli 2009, at for så vidt hvad angår kumulation, er det håndteret, dels ved at grænsen for merbelastning med ammoniak skærpes markant, hvis der er flere husdyrbrug med produktion større end 75 DE i nærheden af det husdyrbrug, der miljøgodkendes samt dels ved det generelle ammoniakreduktionskrav gældende for alle større husdyrbrug der miljøgodkendes. I miljøgodkendelser, der gives til større husdyrbrug, stilles der ammoniakrelaterede BAT vilkår (både for den nye del af anlægget samt for den eksisterende del af anlægget). På sigt vil udstedelsen af miljøgodkendelser til landets større husdyrbrug på baggrund af de generelle reduktionskrav og de ammoniakrelaterede vilkår bidrage til at nedbringe ammoniakbelastningen, hvorved baggrundsbelastningen vil falde.

Ringkøbing-Skjern Kommune har ikke en yderligere/nyere viden end den der ligger til grund for gældende lovgivning, udmeldinger fra Miljøstyrelsen og de stillede vilkår i miljøgodkendelsen.

Kommunen vurderer, at hvis husdyrbruget drives som angivet i ansøgningen, efter gældende lovgivning samt efter miljøgodkendelsens vilkår, vil husdyrbruget ikke medføre en væsentlig ammoniakpåvirkning af beskyttede naturområder, plantearter eller dyrearter.

Det er dermed Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at der ikke er særlige forhold, som kan begrunde en yderligere skærpelse af de generelle beskyttelsesniveauer i husdyrloven. Vurderingen tager udgangspunkt i naturtypernes tålegrænser, merbelastnings- og totalbelastnings størrelse, kommunens forpligtigelse til at sikre naturtyper og arter der er beskyttet af Habitatdirektiverne, viden om kriterier for gunstig bevaringsstatus, tilgængelig litteratur om trusler i Natura 2000-områderne, kommunens forpligtigelser til at sikre naturtyper der er beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3, kommunens målsætninger og prioriteringer på naturområdet.

2.7.10 Grundvand

Udbringningsarealerne ligger i område med almindelige og særlig drikkevandsinteresser.

På husdyrbrugets arealer er der i ansøgt drift en markvandingsboring. Der er sat vilkår om, at boringen lukkes, da afstandskrav til den nye stald ikke kan overholdes jf. §8.

Ansøger har planlagt at etablere en ny markvandsboring på udbringningsarealerne, der opfylder afstandskravet i §8.

Ved boringer, jf. § 8, stk. 4 i Bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land, skal der holdes et fredningsbælte omkring borestedet på mindst 10 m for almene vandforsyningsboringer og på mindst 5 m for ikke-almene vandforsyningsboringer. Det vil sige, at der skal holdes en sprøjte- og dyrkningsfri zone omkring vandboringen på mindst 5 meter. Opblanding og opbevaring af bekæmpelsesmidler, herunder tom emballage, samt andre stoffer, der kan forurene grundvandet, er heller ikke tilladt inden for fredningsbæltet. Der gøres opmærksom på, at denne zone udvides til 25 m omkring almene vandforsyninger ved ny lov pr. 1.8.2011.

Beskyttelsen af grundvandet mod nitratudvaskning fra rodzonen er i husdyrloven rettet mod de nitratfølsomme indvindingsområder.

Ifølge ansøgningen ligger 68,97 ha af husdyrbrugets ejede/forpagtede udbringningsarealer i nitratfølsomme indvindingsområder (se bilag 8).

Husdyrbruget er derfor omfattet af et skærpet beskyttelsesniveau for nitratudvaskningen fra rodzonen. For de arealer, som ligger inden for det nitratfølsomme indvindingsområde, og hvor udvaskningen fra rodzonen overstiger 50 mg nitrat/l i eftersituationen, er der stillet vilkår om, at der ikke må ske en merbelastning med nitrat.

Beregningerne i ansøgningen viser, at nitratudvaskningen ved 2,21 DE pr ha vil være 34 mg nitrat/l på alle ejede/forpagtede udbringningsarealer i det nitratfølsomme indvindingsområde, og merbelastningen vil være 2 mg nitrat/l. Beskyttelsesniveauet for det nitratfølsomme indvindingsområde er således overholdt.

På udbringningsarealerne uden for nitratfølsomme indvindingsområder er beskyttelsesniveauet for nitratudvaskningen til grundvandet harmonigrænsen, hvilket ifølge ansøgningen er overholdt.

Da beskyttelsesniveauerne er overholdt, vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig nitratpåvirkning af grundvandet herunder de nitratfølsomme indvindingsområder.

2.8 Projektets sandsynlige miljøpåvirkning

Der vil sandsynligvis ske en påvirkning af det omgivende miljø, men det er vurderet ud fra ovenstående, at påvirkningens varighed, hyppighed og reversibilitet ikke vil være af sådant omfang, at driften af husdyrbruget vil få væsentlig indflydelse på miljøet, idet alle lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt. Ringkøbing-Skjern Kommune har ikke en viden, der kan begrunde at de generelle afstandskrav og beskyttelsesniveauer skal skærpes yderligere, idet de og de stillede vilkår vurderes tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod væsentlige virkninger som følge af driften af husdyrbruget.

2.9 Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune at:

- udvidelse af dyreholdet til 41 stk. småkalve (0-6 mdr.), 129 stk. kvier (6-25 mdr.) 147 stk. køer og 82 stk. tyrekalve (40-50 kg) i alt svarende til 279,50 DE samt opførelse af en ny kostald på 1.200 m², en ny gyllebeholder på 4.000 m³ med teltoverdækning, en ny plansilo på 2.300 m² og en ny møddingsplads på 100 m² kan tillades, idet udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, §7 beskyttede naturområder, Natura 2000 områder overbelastet med fosfor (Ringkøbing Fjord), kvælstofsårbare Natura 2000-områder (Ringkøbing Fjord), grundvand herunder nitratfølsomme indvindingsområder samt landskabelige værdier og kulturmiljøer.

Endvidere er det vurderet, at udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af §3-områder, eller andre naturområder som er beskyttet mod tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning.

Det er endvidere vurderet, at det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter) eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af.

- der anvendes den bedst tilgængelige teknik til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Bilag 3: Kommentarer til miljøgodkendelsen

Beredskabsplan

Beredskabsplanen /driftsforskriften skal beskrive, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan have konsekvenser for miljøet.

Den skal som minimum indeholde:

- a. Procedurer som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.
- b. Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmes, herunder telefonnumre.
- c. Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer, vandløb m.m..
- d. En opgørelse over materiale der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, og som kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage.

Kompost til markstak

Dybstrøelse, som har ligget i stald i 3 – 4 måneder er oftest kompostlignende, dog kan dybstrøelse fra fjerkræstalde være kompostlignende allerede efter 1 – 2 måneder. Kompostlignende dybstrøelse må opbevares i markstak, når tørstofprocenten er mindst 30 % for ethvert delparti.

Der gøres opmærksom på, at dybstrøelse fra gødningsmåtte under kalve- og svinehytter også kun må opbevares i markstak, når det er kompostlignende.

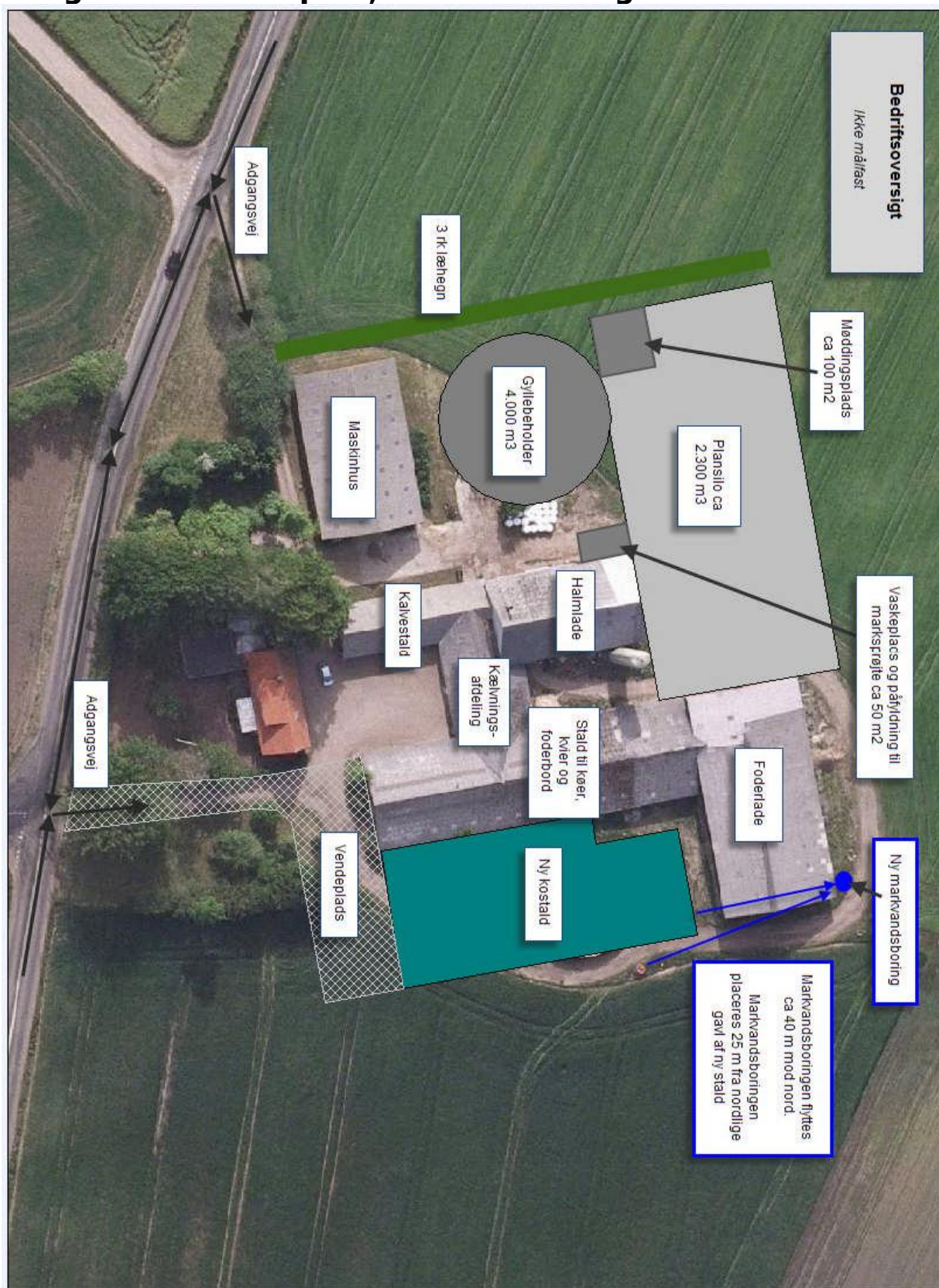
Støj

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa).

Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkloder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjregulering og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

Bilag 4: Situationsplan, samlede anlæg

Titel: Miljøgodkendelse

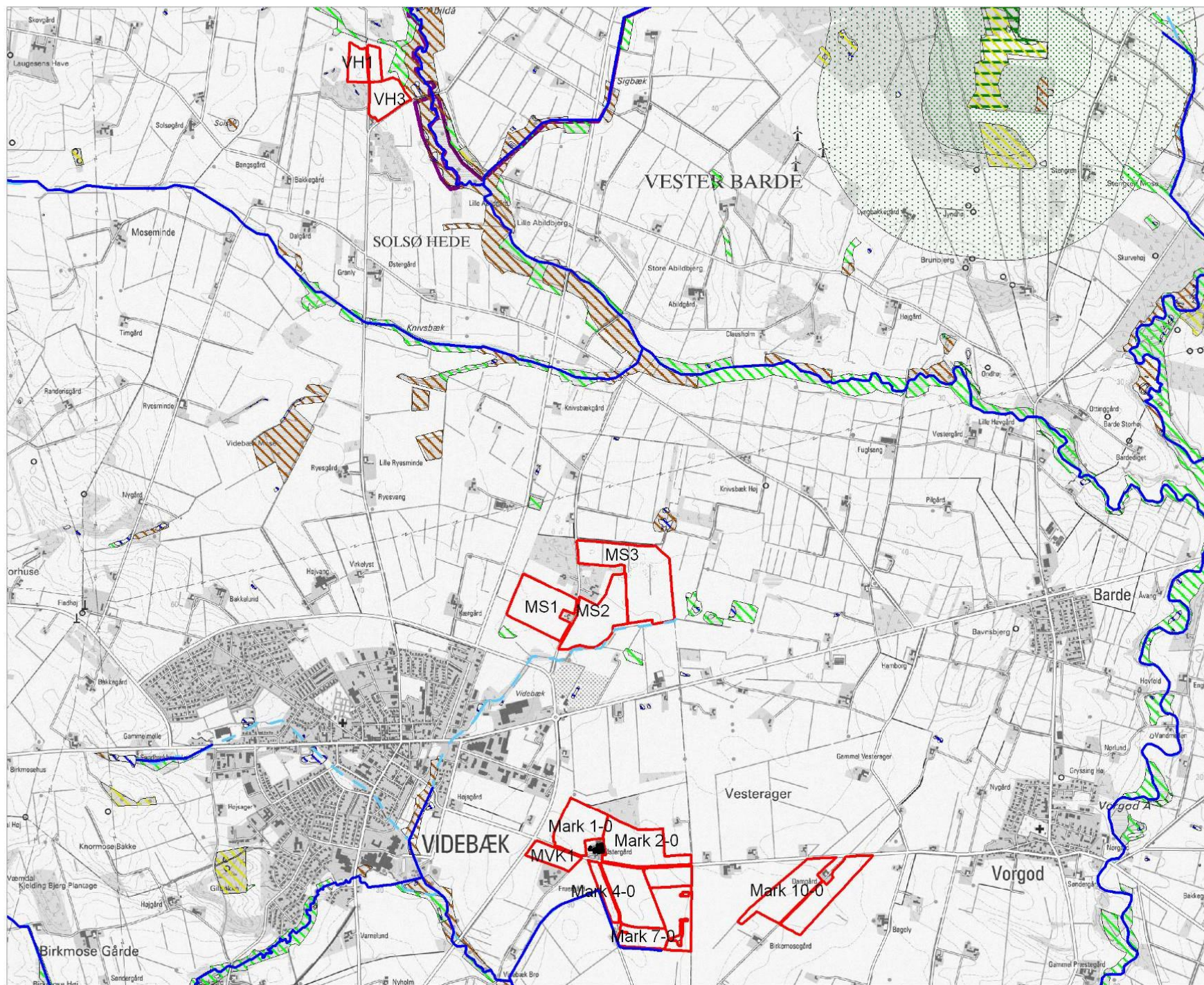
Adresse: Kongevejen 50
 Vor ref.: 102827
 Filnavn: bilag5_natur.wor
 Udført af: RPBA
 Dato: Juni 2011

Signaturforklaring:

- Beskyttet hede/over
- Beskyttet højmosse
- Beskyttet lobeliesø
- Bufferzone I
- Bufferzone II
- Værdifuld paddelok.
- Spredningskorridorer
- 2-meter bræmmer
- Besk. vandløb
- EF habitatområde
- EF fuglebeskyttelses-område
- Ramsarområde
- Beskyttede naturtyper : Eng
- Beskyttede naturtyper : Hede
- Beskyttede naturtyper : Mose
- Beskyttede naturtyper : Overdrev
- Beskyttede naturtyper : Sø
- Beskyttede naturtyper : Strandeng

Målforhold (A4): 1:35.000

Bilag 5: Natur

Titel: Miljøgodkendelse

Adresse: Kongevejen 50

Vor ref.: 102827

Filnavn: bilag6_fosfor.wor

Udført af: RPBA

Dato: Juni 2011

Signaturforklaring:

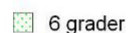

Fosforklasse II

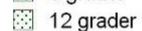

Fosforklasse I og III

Hældning:

6 grader

12 grader

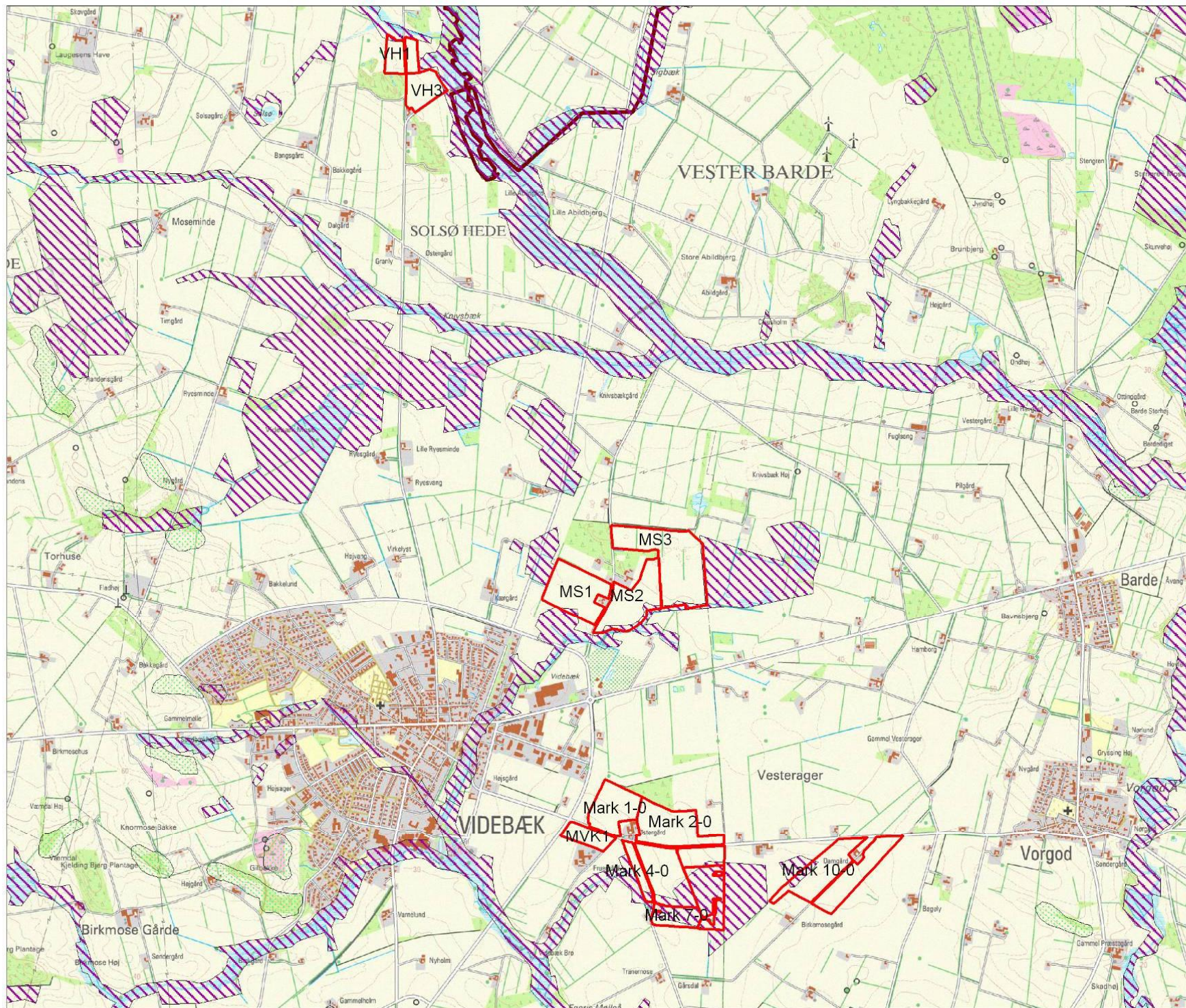
Kommunegrænse

Arealer

Målforhold (A4): 1:35.000

Bilag 6: Fosfor

Titel: Miljøgodkendelse

Adresse: Kongevejen 50
Vor ref.: 102827
Filnavn: bilag7_nitrat.wor
Udført af: RPBA
Dato: Juni 2011

Signaturforklaring:

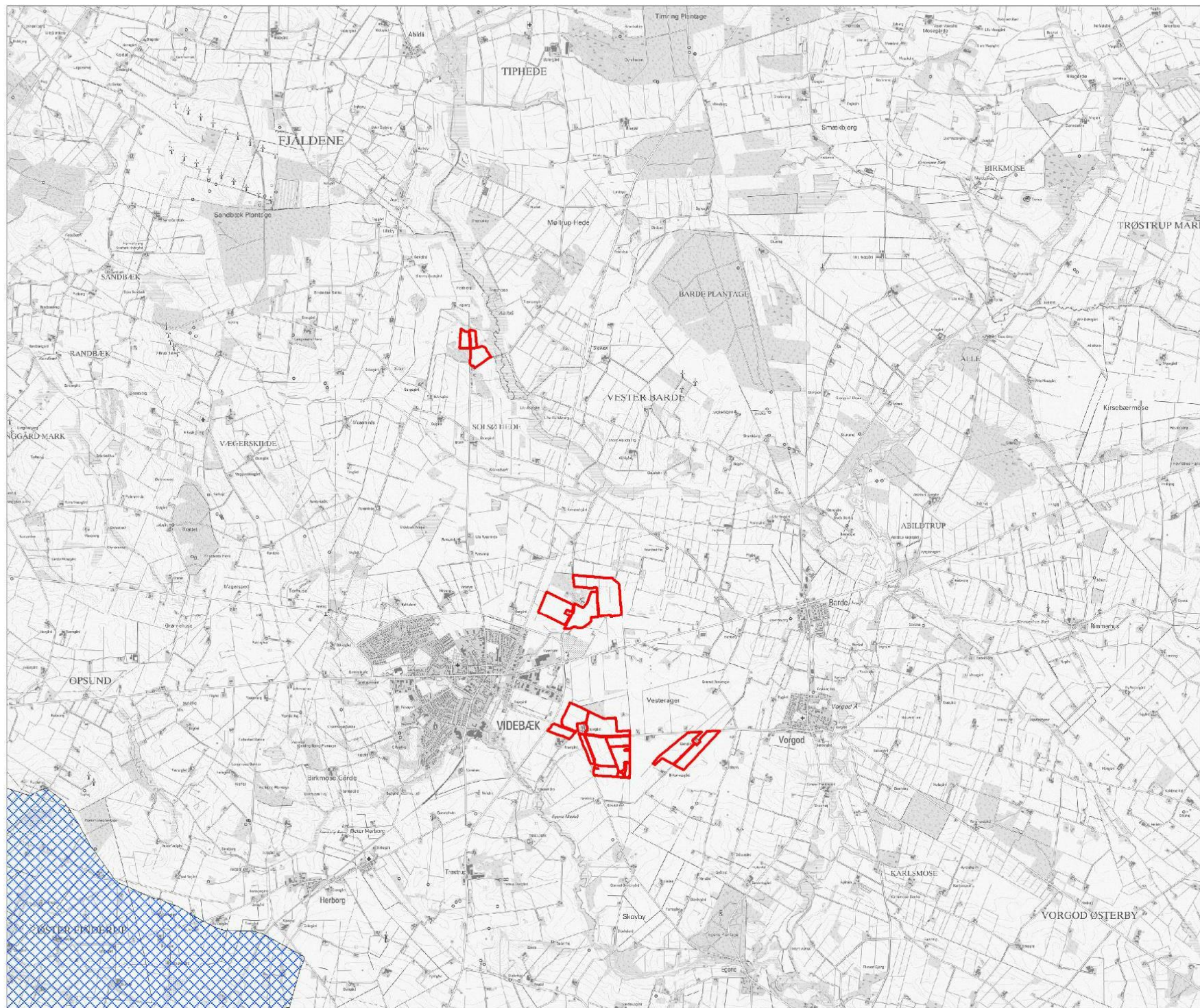
- Nitratklasse I
- Nitratklasse II
- Nitratklasse III

Arealer

Målforhold (A4): 1:70.000

Bilag 7: Nitratklasser

Titel: Miljøgodkendelse

Adresse: Kongevejen 50

Vor ref.: 102827

Filnavn: bilag8_grundvand.wor

Udført af: RPAB

Dato: Juni 2011

Signaturforklaring:

 Boringer

 Indvindingsoplande

 Nitratfølsomt indv. område

 Nitratfølsomt indv. område seneste viden

Drikkevandsinteresser:

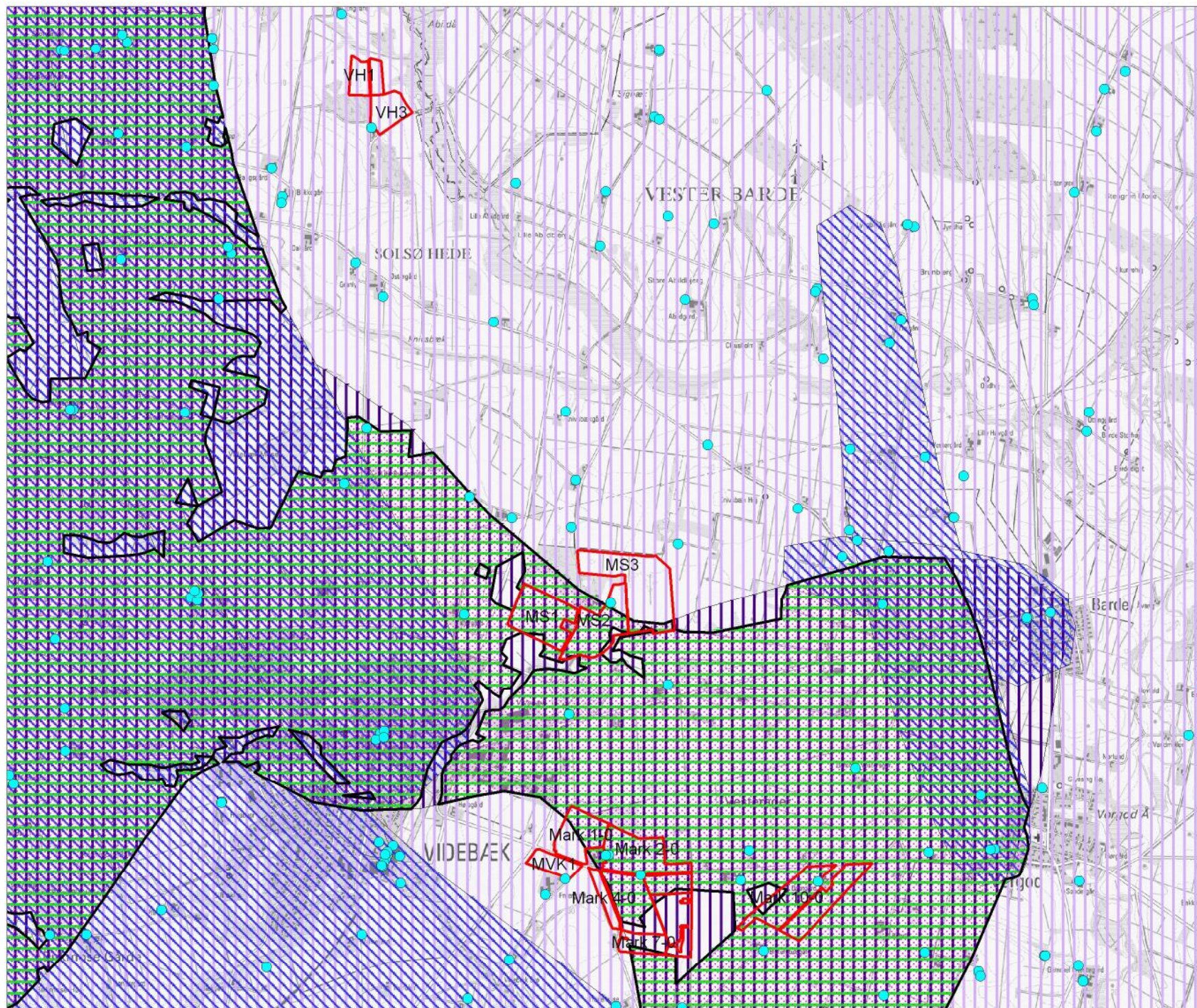
 Almindelige
 Begrænsede
 Særlige

Arealer

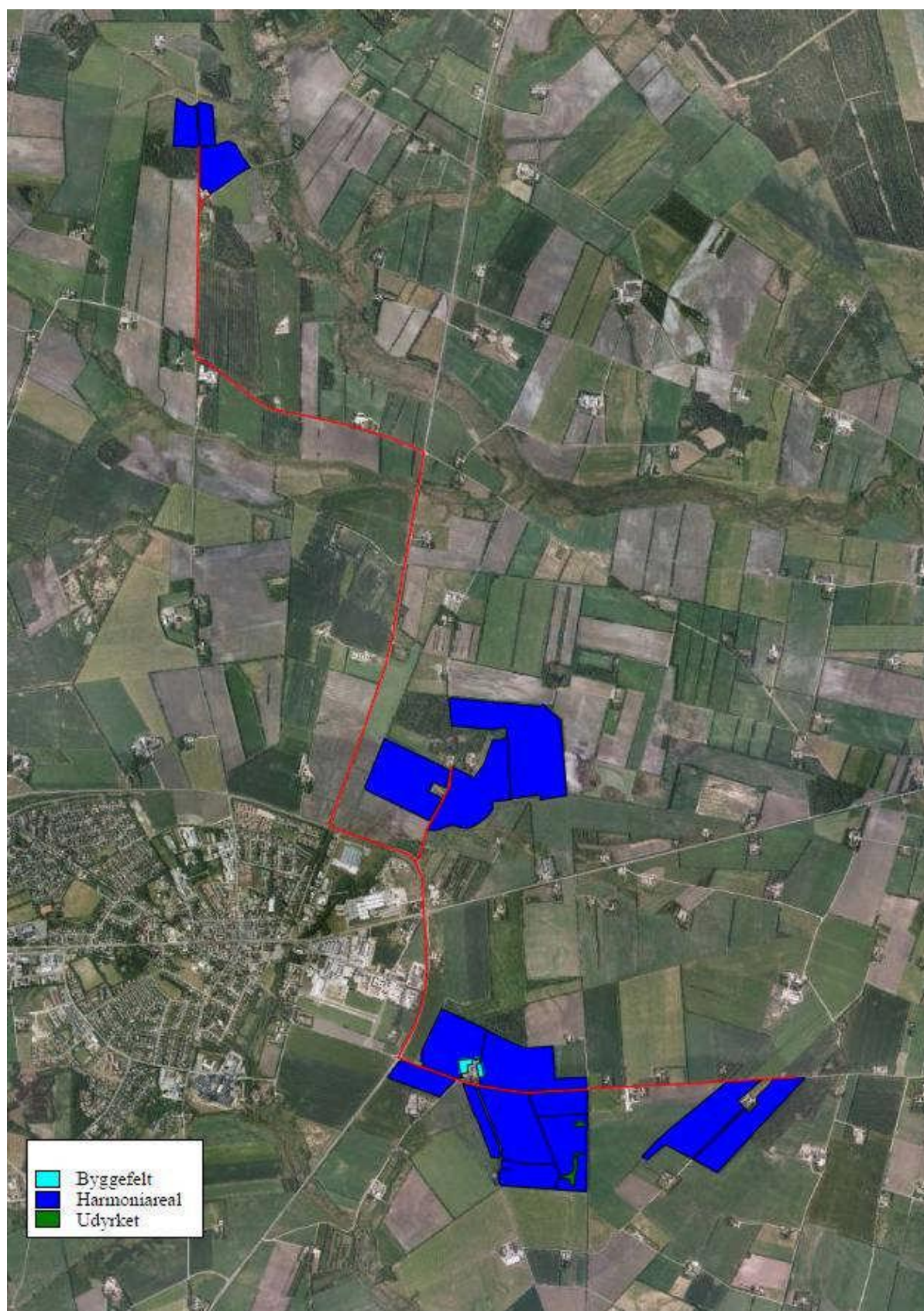

Målforshold (A4): 1:35.000

Bilag 8: Grundvand

Bilag 10: Transportveje

Bilag 11: Beredskabsplan

Udkast til:

Beredskabsplan for

██████████, Kongevejen 50, 6920 Videbæk

Indholdsfortegnelse:

Telefonnumre	3
Brand- og evakuering	4
Overløb af gylle	5
Kemikalie- og oliespild	6
Stophaner / Hovedafbrydere	7
Strømsvigt	8
Transport af bekæmpelsesmidler	9
Bilag A: Kort over ejendommen (bedriftsoversigt)	10
Bilag B: Afløbsplan	11
Bilag C: Kort over flugtveje m.v. (beredskabsplan)	12

Udarbejdet af: ██████████, september 2010

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte m.fl. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.

Beredskabsplanen findes i mappe på kontoret i stalden.

Kopi af beredskabsplanen findes i mappe på kontoret i stuehuset.

Kort materiale

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen m.m. med angivelse af:

- Markvandsboringer
- Kemikalierum
- Dieseltanke
- Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb
- Slukningsmateriale
- Strømafbryder mv.
- Flugtveje for dyr/frigørelse mm.

Husk:

Ved store uheld ring 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne.

Er man i tvivl ring 1-1-2

Efter brand m.m. tag kontakt til miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

Telefonnumre

Nærmeste telefon står i xx og har nr xxxx

Miljømyndighed	kontaktes på telefon		dag eller nat.
Falck	kontaktes på telefon	70102030	dag eller nat.
Brandvæsen	kontaktes på telefon	112	dag og nat.
Lægevagt	kontaktes på telefon	70113131	dag eller nat.
Tandlægevagt	kontaktes på telefon	97125750	dag eller nat.
Landbocenteret	kontaktes på telefon	96801200	dag.
Gråkjær Miljøcenter	kontaktes på telefon	4339 6384	dag.
Dyrlæge	kontaktes på telefon	97171533	dag eller nat.
Foderstofforretning	kontaktes på telefon	33687188	dag.
Elektriker	kontaktes på telefon	97175200	dag eller nat.
Smeden	kontaktes på telefon	97172866	dag eller nat.
VVS	kontaktes på telefon	97172866	dag eller nat.
El-selskab	kontaktes på telefon	97321455	dag eller nat.

Brand og evakueringsinstruks

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet – RING 112 – oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og at det er en gårdbrand
- Er der tilskadekomne – hvor mange –
- Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget

Kontakt ejeren [REDACTED] på tlf: [REDACTED]

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Placering af slukningsmateriale er angivet på oversigtskortet.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden – forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsnet og udlever denne mappe sammen med kortmateriale.

Oplys endvidere:

- Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er kommet i sikkerhed.
- Hvor det brænder
- Brandens omfang
- Hvor der adgangsveje

På ejendommen findes følgende materiale, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Brandslukker
- Vandslange

Se bilag A og C.

Overløb af gylle instruks

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletank – RING 112

Oplys:

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt ejeren [REDACTED] på tlf: [REDACTED]

Kontakt miljømyndighederne ved tlf xxx

Forsøg opdæmning for at undgå at gylle løber til brønden placeret ved maskinhus se bilag C

Opdæmning kan evt. foretages med jord, halmballer og lignende afhængig af mængden af gylle.

Modtag brandvæsnets/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiale, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen.

- Halmballer
- Sand/jord
- Graveredskab

Se bilag A og C.

Kemikalie og oliespild instruks

Ved større overløb af mælk, kemikalier og olie – RING 112 – oplys:

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevand.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt ejeren [REDACTED] på tlf. [REDACTED]

Kontakt miljømyndighederne ved tlf xxxxx

Forsøg opdæmning for at undgå, at det løber til brønden placeret ved maskinhuset (se bilag C).

Opdæmning kan evt. foretages med jord, halmballer og lignende afhængig af mængden og art.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiale, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen.

- Halmballer
- Sand/jord
- Graveredskab

Se bilag A og C

Stophaner / hovedafbrydere

Vand:

Hovedhanen sidder i maskinhuset.

Stophane sidder i det gamle malkerum og i det nye teknikrum.

Elektricitet:

Hovedafbryderen sidder i kostalden.

El-tavler findes i maskinhuset, i det nye teknikrum, i det gamle malkerum og i laden.

Nye ampere sikringer opbevares ved el-tavlerne

Der bruges automatsikringer i det nye anlæg.

Når staldanlægget er bygget vil alle afbryder til el og stophaner til vand blive påført tegningerne.

Se bilag A og C.

Strømsvigt instruks

Kontroller af der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper og lignende.

Kontakt elseskabet med det samme, tilslut nødstrøms generator hvis varigheden er over en time.

Tlf xxxxx

Eventuel iværksæt opstart af nødstrømsgenerator.

Transport af bekæmpelsesmidler

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport vært sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (f.eks. en køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid en mobiltelefon således at det er muligt at hurtigst at tilkalde hjælp ved uheld.

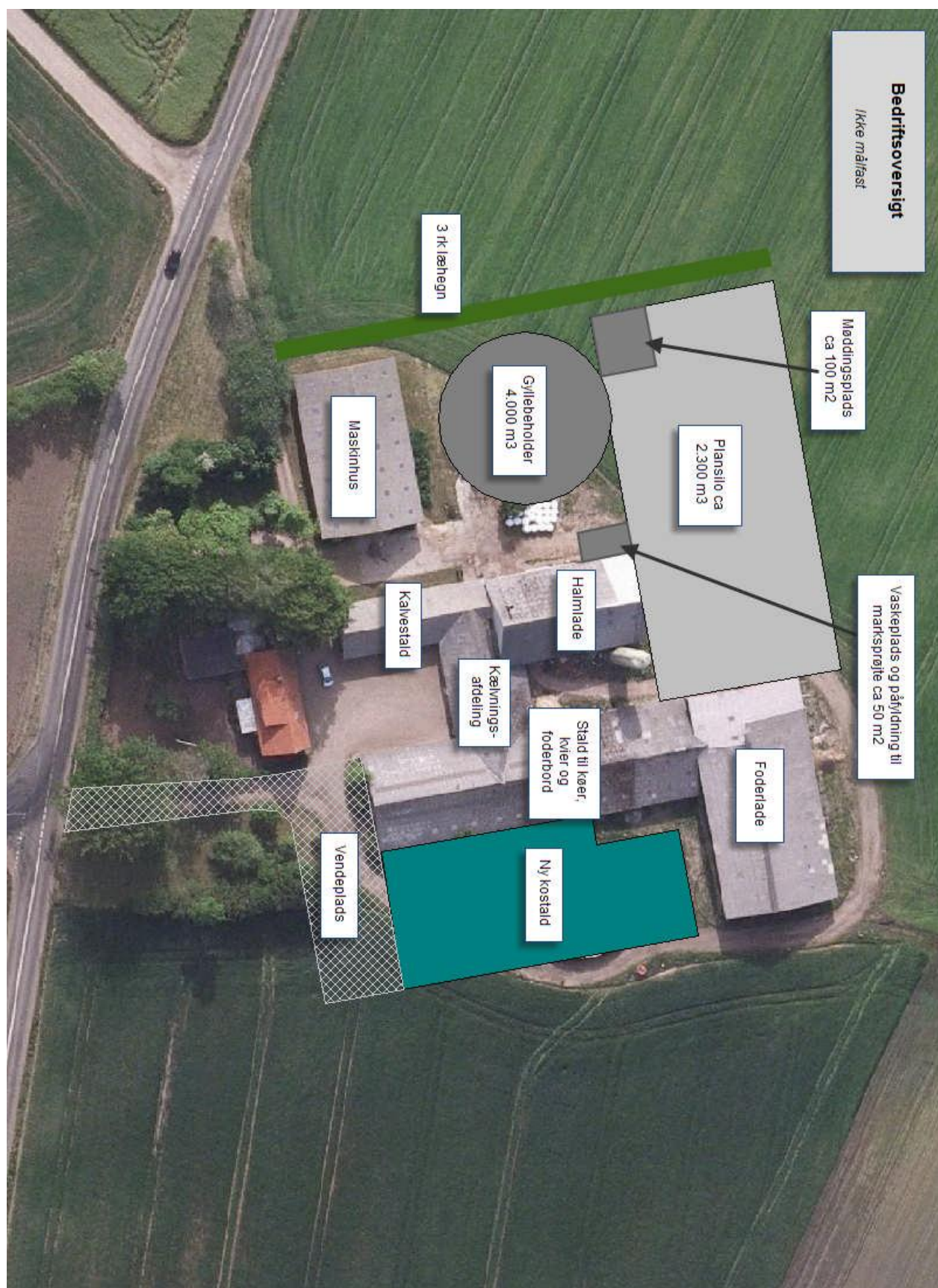
Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpsudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed.

Meget giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængelige for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

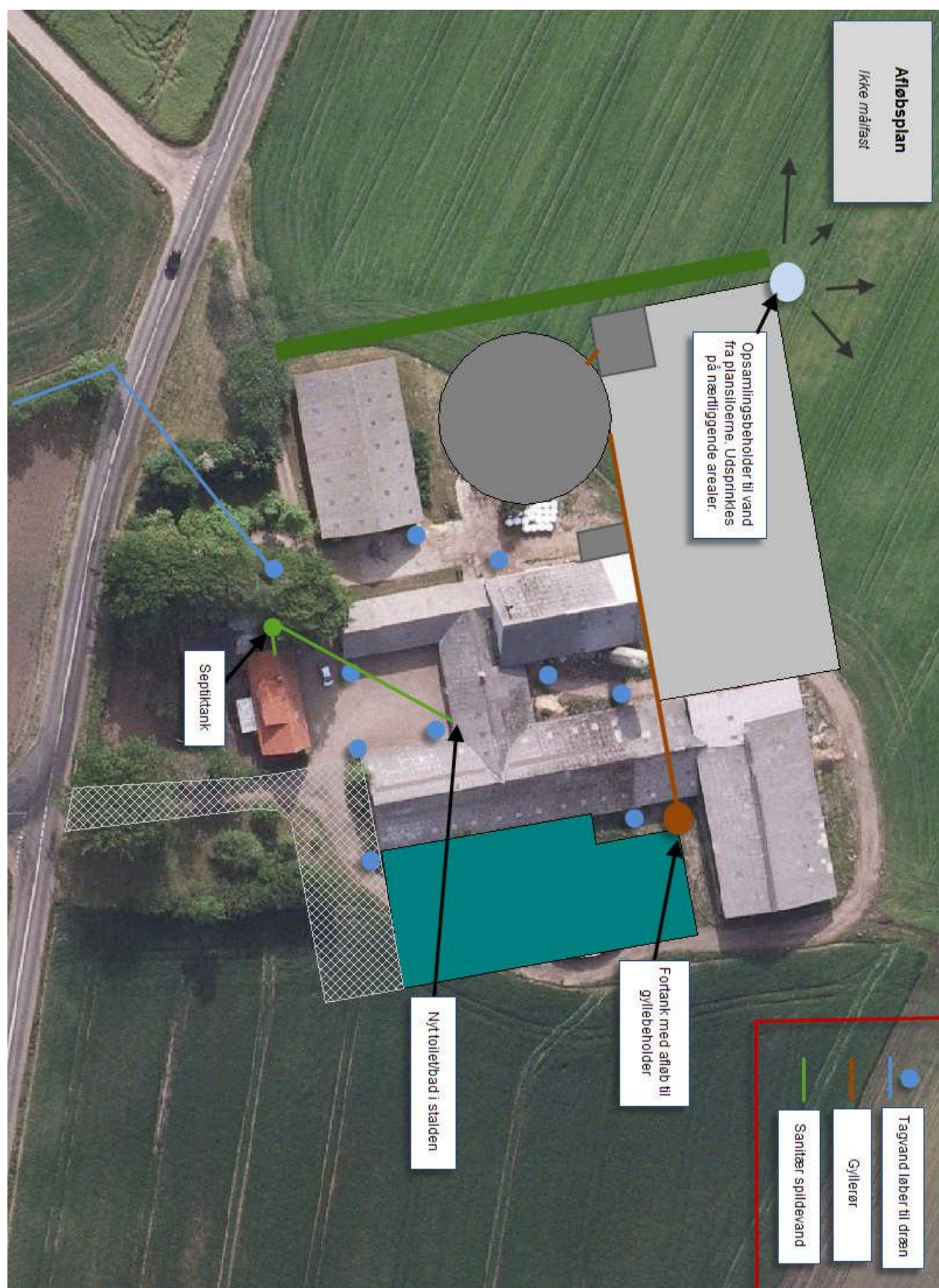
Derudover gælder følgende:

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

Bilag A: Kort over ejendommen (bedriftsoversigt)

Bilag B: Afløbsplan

Bilag C: Kort over flugtveje m.v. (beredskabsplan)

